

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 74 +++ 4 • APRIL 2007

PRISTAVSKI DAN V CASTELARJU: sv. maša, kosilo, ekipe senior, ki so se pomerile v odbojki. – Foto Matjaž Čeč

VERUJEM V VSTAJENJE MESA

JURE RODE

Izpovedujemo vero v to resnico vedno, kadar molimo apostolsko vero: pri mašah na nedelje in slovesne praznike. Na to resnico nas spominja vsak veliki teden, vsaka velikonočna nedelja. Med hitrim izgovarjanjem na pamet ni časa za premišljevanje. Bog nam daj milost, da to opravimo zasebno v času okoli velike noči.

Toda kako govoriti danes o vstajenju mrtvih? Kako govoriti o Jezusovem in našem vstajenju? Kako govoriti z odrasčajočimi in že velikimi otroki? Danes, ko zglada, da je edino veljavno to, kar nam potrjuje tehnika, znanost, računalništvo in ves občudovanja vreden napredek? Danes, ko zglada, da smo dosegli skoraj že višek uspešnosti in zmogljivosti naše pameti? Danes, ko zglada, da je govoriti o vstajenju preveč otročje?

GLE DAMO SKOZI UMAZANA OČALA

Poleg vase zagledanosti in samozadostnosti, je današnji človek poln predsodkov pri gledanju in govorjenju o vstajenju. Pravijo, da je eden izmed očetov sodobne kulture (J.-J. Rousseau), dejal: *»Če bi Kristus vstal pred mojimi očmi, bi pač verjel, da me oči varajo, nikoli pa ne bi verjel, da je res vstal!«* To je gledanje skozi očala predsodkov, nerazumljive oholosti in napuha.

Po raznih državah delajo ankete in sprašujejo ljudi, kdo še veruje. Sprašujejo jih tudi o veri v vstajenje mrtvih. Odgovori so porazni. Ne morejo biti drugačni. Zahodni človek je vedno bolj le stroj, robot, ki naj dela in čim več izvozi, da lahko čim več kupi, da lahko čim več ima, pojé, da lahko – in kaj še? Živi čim bolj živčno, napeto, razbito življenje! Pa kdo od urednikov teh anket vidi v duše anketirancev?

Ta vrsta anket izpričuje, da živimo v kulturi sprenevedanja, polresnic in hinavščine! Anketirani s tem računajo in zato odgovarjajo, kot menijo, da jih vprašujoči rad sliši, v srcu pa si mislijo, kaj te to končno briga. V svojih najglobljih mislih bi bil vsak človek rad svoboden! Svoboden tudi pred nadležnimi anketami o veri in o veri v vstajenje.

JASNO PRIČEVANJE MUČENCEV

Pa kljub temu ti naši sodobni svobodni ljudje – sami pri sebi mislijo: vse živo si želi življenja, boji se pa smrti, se bori proti smrti. Kaj vse poskušamo, da bi podaljšali življenje ali celo preprečili smrt.

Ko nam pa zgodovina jasno priča o tretji možnosti: umreti in vstati v novo življenje, si tega skoraj ne upamo in nočemo verjeti. Pa vemo, da je nešteto število prič jasno in pogumno izpričalo vero v Jezusovo vstajenje od mrtvih. Vsi apostoli, razen sv. Janeza, so z mučeniško smrtjo potrdili vero v resnico vstajenja. V veri v to resnico so umirali krščanski mučenci vseh časov in na vseh krajih sveta.

Za vse te junaške priče, in tudi za nas, ima vera v Kristusa samo en izvir, samo eno izhodišče, en temelj – Jezusovo vstajenje. Če se to ne bi zgodilo, je zelo verjetno, da ne bi vedeli ničesar o njegovem življenju, o njegovih besedah in dejanjih. Vedeli

bi kvečjemu to, kar poroča zgodovinar Tacit, da je bil Kristus pod Poncijem Pilatom obsojen in umorjen. Jezusov nauk ne živi samo iz teže njegovih izrekov, ampak predvsem zaradi njega samega in iz njega, ker je svoje oznanjevanje potrdil z vstajenjem od mrtvih.

ČE KRISTUS NE BI VSTAL... A JE VSTAL

Če Jezus ne bi zagotovo in brez vsakega dvoma telesno vstal iz groba, bi verjetno o njem nikoli ničesar slišali ali le nekaj revnih podatkov o tem, kje je bil rojen in kje je umrl sramotne smrti na križu. Ko je bila smrtna obsodba izvršena, so se njegovi prijatelji razkropili. Toda čez tri dni je velikonočno doživetje opogumilo Jezusove učence, da so pred vsem svetom dvignili Vstalega Učenika v svetlobo najvišjega novega, krščanskega verskega dogodka. Vstajenje je zanje imelo tako odločilen pomen, da je od tedaj in danes in bo do konca sveta tisto Božje jedro, na katero se navezuje celotno Jezusovo sporočilo in naročilo.

Če Jezus ne bi vstal od mrtvih, bi noč križa kaj kmalu izbrisala spomin nanj in na njegovo življenjsko delo in nihče se ne bi čutil obvezanega, da bi ohranjal spomin nanj, na njegove besede in dejanja. Če... Če... Toda Kristus je vstal. Prve priče vstajenja, možje in žene so nastopili in pričali: »*Videl(a) sem Gospoda.*« Izvir vere v vstajenje ni bil prazen grob, ampak ljudje, ki so pričali, da so videli vstalega Gospoda. Skrivnost vstalega Božjega Sina je sv. Pavla globoko v srcu nagovorila in ga popolnoma prevzela.

DAN VSTAJENJA – DAN VESELJA IN UPANJA

Velikonočna poročila se opirajo na dejstvo, da je bil zakon splošne umrljivosti prelomljen in da je bil na križu umrli obujen v novo življenje.

Vera v Jezusa, vera v vstajenje je božji dar, dar Svetega Duha. Zvestoba veri, življenje po veri je prav tako predvsem delo milosti, dar Boga. Z naše strani pa sad redne molitve, zakramentov in vztrajnega prizadevanja za vero in za življenje po veri.

Večno življenje, ki ga kristjani pričakujemo, ni nekakšen dodatek tukajšnjemu življenju. Večno življenje je nadaljevanje sedanjega življenja, a bo

brez konca in v neizmerni sreči zaradi gledanja Boga in Vstalega Kristusa. Dan vstajenja naj bo za globoko verne in iskrene kristjane najbolj radosten dan, dan gotovosti in živega upanja.

Za na pol verne in za vse, ki s pravim namenom iščejo resnico, pa naj bi bil nov klic k spreobrnjenju. Toda kako priti do tega sredi hrupa, porabništva, potrošništva in grobega uživanja? Spreobrnitev bo sad molitve, duhovne ubranosti in Božje milosti, ki nikdar nikomur ne manjka.

NAŠA PRETEKLOST, SEDANJOST IN PRIHODNOST

Pri velikončni večerni maši beremo odlomek, ki opisuje velikonočno jutro, kjer je v središču Jezusov prazen grob. Temelj presenečenja za žene je: »*Našle so odvaljen kamen..., niso pa našle telesa Gospoda Jezusa.*« »*Kristusa ni tukaj, vstal je!*« Angel: »*Spomnite se, kako vam je govoril... In one so se spomnile njegovih besed.*«

O tem, kako naj nam vsaka velika noč pomaga, da v luči Jezusovega vstajenja čim bolj zrelo in globoko gledamo vsak na svojo življenjsko pot, nas prav po domače opozarja in spominja globoko verni ruski pisatelj F.M. Dostojevski (Bratje Karamazovi): »*Zavedajte se, da ni prav ničesar višjega, močnejšega, bolj zdravega in koristnega za življenje v prihodnosti, kot so to prijetni spomini in to še posebej, če se je to zgodilo v otroštvu in v očetovi hiši.*« Vsi imamo kak čisto osebni ali družinski spomin na praznovanje velike noči »*v otroštvu in v očetovi hiši.*« Tudi če je bilo med vojno ali v taboriščih ali v pomanjkanju najnujnejšega, a bila je velika noč, spomin Jezusovega vstajenja. Tudi tiste velike noči so bile polne krščanskega upanja v boljše življenje že sedaj, posebej pa po vstajenju v večno življenje.

Žene so bile prve, ki so oznanile in pričale o Gospodovem vstajenju. Pričale so o tem, kar so doživele na velikonočno jutro: »*Gospod je vstal in živi!*« Neki sodobni verski pisatelj pravi ob tem: »*Sporočilo o tej resnici prihaja k vernikom vseh časov in krajev kot zarja brezkončnega praznika.*« Želimo si drug drugemu, da bi bilo praznovanje letošnje velike noči kot zarja brezkončnega praznika. Ta praznik se začne v tem življenju in se bo nadaljeval v praznovanju večne velike noči.

KRISTUS V SVETEM PISMU

FOTO: S. ALESA

O rigen je opazil notranjo skladnost med obema deloma svete maše: med besednim in evharističnim bogoslužjem. V drugem delu pride Kristus med nas pod podobo kruha in vina, v prvem pa pod podobo človeške besede. Poslušati Kristusa, ki govori v evangelijih, je neke vrste duhovno obhajilo, hrana duše.

Zato so branje svetih besedil vedno razumeli kot pomemben del krščanskega življenja. Ko odpremo Sveto pismo, naj bi bili gotovi, da bomo poslušali Kristusa. Stari menihi so se vsak dan naučili na pamet kak značilen odlomek, da bi ga čez dan meditirali. »Z branjem Svetega pisma piše nek teolog - cerkveni očetje niso prebirali besedil, marveč živega Kristusa, in ta jim je govoril; Beseda se jim je ponujala s Kristusovo globino.«

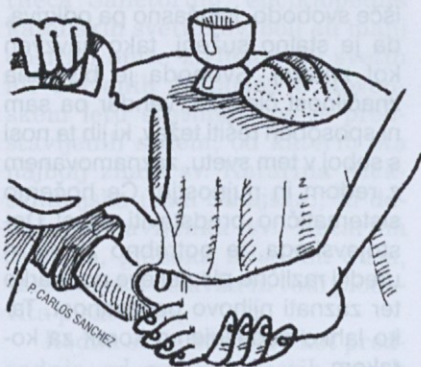
Nek latinski pregovor pravi: »Bog jim se tistega, ki je prebral eno samo knjigo.« Kdor namreč pogosto in redno bere iste besede, ob njih razmišlja in odkriva njihove pomembne smisle. To je najboljši pogoj za spoznanje

evangelijev, da bi Kristusove besede mogle prodreti v naše misli, naša čustva in dejanja. Položimo torej evangelij na našo delovno mizo, z njim začnimo dan, berimo ga pred spanjem, vprašajmo ga za nasvet v dvomih. Sv. Hieronim primerja Sveto pismo branju, ki nam je dano od zgoraj za vsak trenutek in vsako okoliščino.

KRISTUS V BRATIH

V Stari zavezi so strogo prepovedovali čaščenje podob. Naše cerkve pa so, ravno nasprotno, polne podob svetnikov. Da bi upravičili našo različnost, so se cerkveni očetje sklicevali na dve temeljni resnici: 1) Bog sam je 'narisal' v osebi Jezusa Kristusa svojo najboljšo podobo, s tem pa obnovil nekdanjo ustvarjeno podobo v vsakem človeku, ki je bila popačena zaradi greha; 2) čaščenje podob je 'relativno', se nanaša na tistega, ki ga podoba predstavlja.

Iz tega sledi tudi neka posledica za vsakdanje življenje. Človek, ki ga srečujemo na poti in s katerim se

pogovarjamo, je podoba Kristusa. Če mu služimo in ga spoštujemo, s tem služimo samemu Kristusu. On sam je to izrecno potrdil: »Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40).

Kristusova človeškost nas ne

ločuje od njegove božanskosti, ampak prav nasprotno: približa nam jo. Tako nas tudi ljudje, če jih gledamo kot Božje podobe, kot ude, povezane z Glavo, ki je Kristus, kot veje, ki pripadajo deblu, ne morejo ločiti od Odrešenika, ampak nam pomagajo, da ga lahko srečamo v vsakem trenutku našega življenja.

KRISTUS KRALJ

K o je papež Pij XI. uvedel praznik Kristusa Kralja, se je zdel nekaterim naziv že zastarel. Redki kralji so namreč še voditelji svojih držav, poleg tega je njihova oblast precej omejena. Z druge strani pa gre za svetopisemski naziv, ki je zgodovinsko utemeljen. Iz vsega tega pa še vedno ni jasno, na kakšen način naj ga pripišemo Kristusovi kraljevski moči. Pred Pilatom, predstavnikom svetovno razširjenega cesarstva, je ob priznanju, da je kralj, tudi slovesno izjavil: »Moje kraljestvo ni od tega sveta« (Jn 18,36).

Najprej torej pogledimo, kakšen je začetek kraljev tega sveta. Običajno se je to zgodilo v boju med nasprotniki. Močnejši si je podrgel ostale poglavarje plemen ter vse povezal v kraljestvo. Da bi to nasilje opravičili, so se antični kralji zatekali

k mitologijam o njihovem božanskem izvoru. V Egiptu so imeli faraona za utelešenje boga Hora, babilonski kralj naj bi bil izbranec Marduka. Tudi rimski cesarji so zahtevali, da so jih častili kot bogove.

Zaradi takšnega malikovanja je Jahve v Stari zavezi Izraelcem odsvetoval uveljavitev kraljevske oblasti. Po preroku Samuelu je opozarjal, da je s kraljevsko oblastjo združeno tudi nasilje: »Jemal bo vaše sinove in si jih postavljaj na svoj voz... Tudi vaše hčere bo jemal... Od vaše desetine bo pobiral desetino, vi sami pa mu boste sužnji« (1 Sam 8,1-17). A ob koncu Bog le privoli želji ljudstva, da si izbere kralja, in sicer iz treh razlogov: da bo združil posamezne rodove v eno ljudstvo, da bo gospodoval namesto Boga ter da bo simbol prihodnjega Mesija.

Zanimivi so pomisleki Boga, ko opozarja na nasilje, pridružen kraljevski oblasti. V tistem času je bila namreč oblast nad drugimi na strani močnejšega, utemeljena na 'pravi pesti'. Kaj pa današnji oblastniki, ne glede na nazive, so mar res osvobojeni vsake vrste nasilja? Po tolikih stoletjih boja za svobodo tudi mi priznamo, da morajo oblastniki prisiliti tiste, ki jim vladajo, vendar samo v tolikšni meri, kot je določeno v zakonih ustave ali večine parlamenta. Po drugi strani pa bi države brez policije in vojske propadle.

V Kristusovem besednjaku pripadeta pojma nasilje in prisila splošnemu pojmu 'svet', ki korenito nasprotuje mesijanskemu sporočilu o svobodi. Jasna je namreč Jezusova trditev: »Moje kraljestvo ni od tega sveta.« Rad bi postal kralj vseh, povezal bi vse vesolje, vendar pa se njegovo kraljevanje začne samo v trenutku, ko ga nekdo svobodno izbere kot svojega voditelja in gospodarja - prijatelja. Prijatelja zato, ker v trenutku, ko komu postane kralj, temu tudi posreduje oblast, da bi kraljeval z njim.

Jih je veliko, ki se za to svobodno odločijo? Gledano od zunaj bi lahko ostali pesimisti. Po tolikih stoletjih vidimo našo družbo polno 'sveta' v svetopisemskem smislu, polno zla, bega pred Kristusovim kraljestvom.

Kljub temu lahko tudi ta pogled postane zgrešeno slepilo. Koliko svetnikov skozi vso zgodovino in tudi danes je izpovedalo podobno kot sv. Ignacij Lojolski: »Vzemi, Gospod, in sprejmi vso mojo svobodo, moj spomin, moj razum in vso mojo voljo, karkoli imam ali premorem. Ti si mi to dal, tebi, Gospod, to vračam. Vse je tvoje, razpolagaj z vsem popolnoma po svoji volji. Daj mi svojo ljubezen in milost, in to mi zadošča.«

Nekateri pridejo do takšne podaritve šele ob koncu svojega življenja, v zadnjih trenutkih, na pragu večnosti. Vsi pa so poklicani, da bi to dosegli. Kristusovo kraljestvo je večno, v zgodovini napreduje le počasi, z velikansko potrpežljivostjo s strani Boga. Vendar pa »Duh in nevesta (Cerkev) pravita: 'Pridi!' ... Ta, ki pričuje za te reči, pravi: 'Da, pridem kmalu!' Amen« (Raz 22,17.20).

KRISTUS OSVOBODITELJ

Veliki prerok svobode je bil Dostojevski. Njegovo temeljno misel lahko strnemo v nekaj besedah. Kjer koli se človek nahaja, išče svobodo, istočasno pa odkriva, da je stalno suženj, tako navzven kot znotraj. Svoboda je bistvena značilnost človeka, vendar pa sam ni sposoben rešiti težav, ki jih ta nosi s seboj v tem svetu, zaznamovanem z redom in nujnostjo. Če hočemo sistematično predstaviti misel Dostojevskega, je potrebno zbrati in urediti različne pisateljeve poudarke ter zaznati njihovo povezanost. Tako lahko nadaljujemo korak za korakom.

Ena od prvih značilnosti svobode je, da je neomejena. Vsako omejitev svobode, pa naj bo še tako majhna, razumemo kot žalitev dostojanstva osebe. Človek se zaveda, da lahko svobodno izbira, in sicer tako dobro kot tudi zlo. Če pa izbere zlo, povzroči s tem napad na svojo

osebo in družbo, v kateri živi. Zato vsi modri oblastniki poskušajo človeka zadovoljiti z diskretno, kontrolirano svobodo. Njihov simbol je Veliki Inkvizitor iz romana *Bratje Karamazovi*. Na koncu se čuti dolžnega obsoditi samega Kristusa, ki ljudem ponuja popolno svobodo. S tako svobodo, pravi Inkvizitor, bi uničili svetovni red.

Druaga značilnost svobode je njena iracionalnost. Razsvetljenski filozofi so predlagali neko drugo rešitev, da bi rešili svobodo in istočasno tudi družbeni red, in sicer takšno vzgojo posameznika, da bi se sam odločal v vsakem trenutku razumno delovati, da se ne bi pustil prisiliti ne ljudem, ne zunanjemu redu, ampak le logiki zdravih načel. Niso uspeli, pravi Dostojevski. Če človek ne prenaša ukazov drugih ljudi, se bo na koncu uprl tudi suženjstvu abstraktnih načel. To pojasni, zakaj se človek včasih obnaša raje kot nor, pa vendar svoboden, in čuti zadovoljstvo, da se upre predpisnemu redu. To lahko opazimo že pri otrocih v šoli.

Potrebno je torej dopustiti tretjo značilnost svobode: je demonska, kar pomeni, da presega red tega urejenega sveta. Prinaša nekaj motečega. Takšni so namreč veliki heroji svobode, veliki odpadniki, pa tudi 'demonski' zločinci, ker so obsedeni od absolutne želje, da bi uresničili svoje želje. V romanu *Bratje Karamazovi* je takšen oče, ki ne pozna meja za svojo spolnost in ga na koncu ubije lastni nezakonski sin. Takšen je tudi neobrzdani racionalist Ivan, ki postane nor. Takšen je svobodomiselní Dimitrij, ki konča v zaporu. Svoboda jih ni osvobodila, ampak uničila.

Ali obstaja kaka rešitev za tako veliko težavo? Dostojevski jo pokaže v liku zadnjega brata Karamazovih, mlademu Aljošu. Tudi njega bi lahko imeli na nek način za 'obsedenega', vendar tokrat na povsem vzvišen in pozitiven način. Poistovetel se je s Kristusom. Vse njegove odločitve in dejanja imajo torej nek značaj, ki presega meje običajnega človeka. In ker je Kristus avtor svobode, deluje Aljoša popolnoma svobodno, istočasno pa njegova svoboda ne moti skladnosti v svetu, ker je Kristus

KATARINA SIENSKA, devica in cerkv. učiteljica 1347 - 1380

29. april

Ime Katarina, ki pomeni 'či-sta', spada med zelo pogosta imena na Slovenskem. Bibliotheca Sanctorum, enciklopedija katoliških svetnikov, bolj ali manj obširno opiše življenje 20 svetih ali blaženih Katarin, v slovenskem letu svetnikov pa je predstavljenih sedem, od katerih sta najbolj znani: sv. Katarina Aleksandrijska (tudi Sinajska), in današnja slavljenka sv. Katarina Sienska, globoka mistična duša, vsestranska delavka in tudi plodovita pisateljica.

Rodila se je leta 1347 kot predzadnja od petindvajsetih otrok barvarja kož Jakoba Benincasa iz mesta Siena. Ljubka in živahna deklica je že z dvanajstimi leti prišla v spor z domačimi, zlasti z materjo, ki je hotela, da si poišče moža in se ni mogla sprijazniti s Katarininom namero, da se posveti Bogu. Temu prigovarjanju je Katarina napravila konec tako, da si

je ostrigla lase in s tem pokazala svojo trdno odločitev, da se za vedno daruje Bogu. Oče je bil njen zaveznik in tako je s šestnajstimi leti mogla vstopiti v tretji red sv. Dominika. Dominikanske tretje-rednice niso bile redovnice, ki bi živele v samostanu, temveč pobožne žene, ki so se ravnale po določenih pravilih in so živele med svetom. Posvečale so se molitvi in dobroti. Nosile so tudi posebno obleko, da so se razločevale od drugih žena.

Nekaj časa je bila Katarina usmerjena zgolj na molitev in premišljevanje. Ko ji je bilo kakih dvajset let, se ji je v videnju prikazal Jezus, se z njo skrivnostno zaročil in ji napovedal, da ji bo v Cerкви zaupana posebna naloga. Od takrat naprej se je odlikovala tudi v dejavni ljubezni. Njena skrb za druge je pritegnila pozornost Siencev. Nekaj se jih je povežalo v nekakšno skupino učencev, v kateri so bili pripadniki različnih družbenih slojev: sodniki, poslanci, slikarji, pesniki, rokodelci, redovniki in redovnice. Tako je Katarina dejavno sodelovala v dogajanjih svojega mesta in Cerkve svojega časa. Tista njena posebna naloga, o kateri ji je bil govoril Jezus, je bila, da je pomagala prepričati papeža Gregorja XI., naj se vrne iz francoskega Avignona v Rim. Leta 1376 je to res storil: ko se je papež vračal v Petrovo mesto, se je Katarina ponižno umaknila v rodno Sieno, potem ko je svojo nalogo izpolnila. Pozneje si je še veliko prizadevala, da bi prinesla mir v Cerkev in v srca ljudi. Njena številna pisma (ohranilo se jih je 380) pričajo o njeni dejavnosti za Cerkev in o njeni veliki ljubezni do Jezusa; dragocena so tudi zato, ker nam omogočajo vpogled v tisto mučno obdobje zgodovine Cerkve, ko je ta žena povzdignila svoj glas. Lik Katarine Sienske je eden tistih svetlih vzorov žena, ki jih je Cerква in svetu poklonilo 14. stoletje. Izčrpana od naporov svojega kratklega, a napetega življenja, proužita od tistega, kar je sama imenovala »sladke telesne muke«, je Katarina komaj triintridesetletna umrla v Rimu 29. aprila 1380. Za

Stvarnik vesoljnega in človeškega reda. Na ta način sta se uskladili želja po neomejeni svobodi in potreba po redu in resnici. V človeku samem se medsebojno dopolnjujeta Božji in človeški element.

Iz teh spoznanj Dostojevskega sledi neizogiben zaključek, ki ga je naznanil že sv. Pavel: Jezus, ki je resnica, nas je osvobodil s svojim Duhom, kajti »Gospod je Duh, kjer pa je Gospodov Duh, tam je svoboda« (2 Kor 3,17). Sodobni človek brez dvoma ljubi svobodo, vendar je ne bo dosegel po neki drugi poti. Dovolj je opazovati svetovno zgodovino, da se o tem prepričamo.

Iz knjige *Poznaš Kristusa?*

Francija 'najverjetneje' najbolj plodna evropska država

Spovprečno dvema otrokoma na žensko je bila Francija v letu 2006 'najverjetneje' najbolj plodna država v Evropi, je pred kratkim obelodanil francoski statistični urad INSEE. Lani je bilo v Franciji rojenih 830.900 otrok, kar je za 2,9 odstotka več kot leta 2005. Francija je tako prehitela Irsko, ki je imela med državami članicami EU primat glede stopnje rodnosti, saj je na vsako odraslo Irko prišlo 1,98 otroka. Sedanja stopnja rodnosti v Franciji je največja v zadnjih 30 letih v tej državi. Kot je še sporočil INSEE, je bilo v Franciji 1. januarja 2007 63,4 milijona prebivalcev, kar je za 400.000 več kot leto prej. To je po oceni INSEE posledica večjega števila rojstev in daljše pričakovane življenjske dobe, ki se je pri Francozih zvišala z 76,7 leta v letu 2005 na 77,1 leta v letu 2006, pri Francozinjah pa z 83,8 leta na 84 let.

Iz tednika *Novi glas*

svetnico jo je razglasil papež Pij II. leta 1461, papež Pij XII. jo je leta 1939 postavil za zavetnico Italije, papež Pavel VI. pa ji je leta 1970 podelil naslov cerkvene učiteljice - pred njo je to čast doletela samo sv. Terezijo Avilsko - in sicer zaradi njenega znamenitega in obsežnega spisa Knjiga božjega nauka. Sestavljena je v obliki pogovora med človekom, ki moli, in Bogom, ki odgovarja, zato se imenuje dialog.

Poleg tega 'celega imena' so bolj ali manj razširjene številne različice, kot: Katica, Katja, Kati, Katka, Katika, Katinka, Katra, Katrina, Kaja, Katarin, Katjuša.

SILVESTER ČUK

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA – V 93. letu starosti je 20. oktobra 2006 umrl prevajalec Janko Moder. Prevajal je iz 28. jezikov, ukvarjal pa se je s poezijo, jezikoslovjem, dramaturgijo in leposlovjem. Prevedel je preko 400 književnih del in preko 200 govorno izvedenih del, kar je posebnost v vsem svetu. Bil je tudi izviren pisatelj in pesnik. Znana je njegova Bibliografija Mohorjeve družbe. Umrl je tik pred podelitvijo nagrade Ustanove patra Stanislava Škrabca za življenjsko delo. (Ave Maria)

MADRID – Slovenski jezuit p. Marko Ivan Rupnik je v novi madridski katedrali ustvaril 115 m² velik mozaik o stvarjenju sveta v zakristiji in 300 m² velik mozaik o Sveti Trojici in Cerkvi v kapiteljski dvorani. Oba prostora bosta poslej sestavni del romarskega obiska katedrale, ki jo letno obišče milijon in pol romarjev. (Ave Maria)

Trpljenje, združeno s Kristusovim, bo rodovitno za potrebe vsega sveta

*Poslanica svetega očeta Benedikta XVI.
za 15. svetovni dan bolnikov*

FOTO: S. ALESA

Dragi bratje in sestre,

dne 11. februarja 2007, ko Cerkev obhaja liturgični spomin na Lurško Mater Božjo, bo v Seulu na Koreji potekal svetovni dan bolnikov. Zvrstila se bodo številna srečanja, konference, pastoralna zborovanja ter liturgične slovesnosti, ki se jih bodo udeležili predstavniki Cerkve na Koreji, zdravstveno osebje, bolniki in njihove družine. Cerkev se tokrat ozira na trpeče in naklanja pozornost neozdravljivo bolnim in umirajočim. Tovrstna obolenja najdemo na vseh kontinentih, njihov delež pa je največji v predelih, kjer revščina in težki pogoji za preživetje povzročajo skrajno bedo in stisko. Zavedajoč se mnogovrstnega trpljenja, bom na svetovnem dnevu bolnikov duhovno prisoten in povezan z vsemi srečanji, ki se bodo posvečala širokemu vprašanju neozdravljivo bolnih po svetu, hkrati pa želim podpre-

ti prizadevanja krščanskih skupnosti v njihovem pričevanju o Božji ljubezni in usmiljenju. Vsaka bolezen neizbežno vodi do krize in treznega soočanja z njo. Napredek v medicinski stroki pogosto ponuja potrebno medicinsko zdravljenje za spopad z boleznimi, vsaj kar zadeva človekovo telo. Toda človeško življenje je omejeno in se prej ali slej konča s smrtjo. To je temeljna izkušnja slehernega človeka, na katero mora biti pripravljen. Kljub novim znanstvenim dosegom nekatere bolezni ostajajo neozdravljive, zato se v bolnišnicah, hospicijih in v domovih vsepovsod po svetu srečujemo s trpljenjem številnih bratov in sester, saj njihovih bolezni ni mogoče pozdraviti in se končajo s smrtjo. Poleg tega še danes milijoni zemljanov živijo v neustreznih higienskih razmerah ter pogosto nimajo dostopa niti do najosnovnejših, nujno potrebnih medicinskih sredstev in pripomočkov. Posledica tega je, da šte-

vilo neozdravljivo bolnih silovito narašča.

Cerkev želi neozdravljivo bolne in umirajoče podpreti tudi na ta način, da se zavzema za pravično socialno politiko, ki lahko pomaga pri odpravljanju vzrokov mnogih obolenj ter ponudi ustrezno medicinsko pomoč umirajočim in vsem tistim, ki jim to ni omogočeno. Potrebno je ustvarjati takšno politiko, ki ljudem z neozdravljivimi boleznimi zagotavlja pogoje za prenašanje trpljenja in dostojanstvo umiranja. Nujno je ponovno poudariti veliko potrebo po večjem številu centrov paliativne oskrbe (medicina, ki lajša bolezenske težave), ki bolnikom nudijo celostno oskrbo. Poleg humane medicinske pomoči jim je ponujeno tudi potrebno duhovno spremljanje. Oboje sodi med temeljne pravice vsakega človeka, ki jih moramo vedno braniti in zagovarjati.

Na tem mestu bi rad spodbudil vse, ki si dan za dnem prizadevajo, da bi bili neozdravljivo bolni skupaj s svojimi družinami deležni ustrezne in ljubeče nege. Cerkev, ki sledi svetopisemskemu zgledu usmiljenega Samarijana, se je vedno zavzemala za uboge in nemočne. Tako preko posameznikov kot njenih institucij stoji ob strani trpečim in jih spremlja v procesu njihovega umiranja tako, da varuje njihovo dostojanstvo. Mnogi posamezniki, zdravstveno osebje, pastoralni asistenti, prostovoljci in institucije po svetu neutrudno služijo bolnikom v bolnišnicah, centrih paliativne oskrbe, po domovih, v zavetiščih ter po župnijah.

Zdaj pa se obračam tudi na vas, dragi bratje in sestre, ki trpite za neozdravljivimi boleznimi. Vabim vas, da zrete trpljenje križnega Kristusa in da se povezani z Njim obračate k Očetu v popolnem zaupanju, da ima On vsako življenje, prav posebej pa vaše, v svojih rokah. Zaupajte, da bo vaše trpljenje, združeno s Kristusovim, rodovitno za potrebe Cerkve in celotnega sveta. Gospoda prosim, naj okrepi vašo vero v Njegovo ljubezen, predvsem tedaj, ko boste v preizkušnjah. Srčno upam,

da boste vedno našli duhovno tolažbo in moč, ki ju potrebujete za krepitev vaše vere in boste vedno bliže Očetu življenja. Preko duhovnikov in pastoralnih delavcev vas želi Cerkev podpirati in vam stati ob strani. V času preizkušenj vam želi pomagati ter na ta način izkazovati Kristusovo ljubečo skrb in usmiljenje vsem, ki trpijo.

Na koncu vabim vse cerkvene skupnosti sveta, prav posebej pa tiste, ki se posvečajo služenju ubogim, naj z Marijino pomočjo,

ki je Zdravje bolnikov, tudi v prihodnje živo pričujejo o ljubeči skrbi Boga Očeta. Naj Devica Marija in naša Mati tolaži vse bolne in izprosi moči za vse, ki so po zgledu usmiljenega Samarijana svoje življenje posvetili zdravljenju in lažšanju telesnih in duhovnih ran vseh trpečih. V globoki meditativni in molitveni povezanosti z vsakim izmed vas iz vsega srca podeljujem svoj apostolski blagoslov kot poroštvo moči in miru v Gospodu.

Prevedla Barbara Baloh

Nameni Apostolata molitve

ZA APRIL

SPLOŠNI: Da bi se vsak kristjan odprl razsvetljenju in vodstvu Svetega Duha ter z navdušenjem in zvestobo odgovoril na klic k svetosti.

Na svoji romarski poti smo skupaj s skrivnostnimi kralji iz vzhoda prišli do trenutka, ki ga evangelist Matej opiše s temi besedami: »*Stopili so v hišo in zagledali dete za Marijo, njegovo materjo. Padli so predenj in ga počastili.*« Na zunaj je bilo njihovo potovanje končano. Dosegli so cilj. Dejansko pa se je v tem trenutku za njih začela nova pot, notranje romanje, ki jim je v celoti spremenilo življenje. Njihova predstava o novorojenem kralju je morala biti zelo drugačna od tega, kar so našli med betlehenskimi pastirji. Bog je drugačen. Modri z vzhoda so na čelu dolgega sprevoda mož in žena, ki poskušajo stopati skozi življenje z očmi stalno uprtimi v Božjo zvezdo, da bi našli Boga,

ki se nam je približal in nam kaže pot.

Življenja svetnikov, znanih in neznanih, so kot evangelij, ki nam ga Bog stran za stranjo odpira skozi vso zgodovino do danes in nam kaže, kako živeti po Božje, kako doseči srečo, kako biti resnično človek. Svetniki so tisti pravi re-

formatorji, ki so vedno reševali človeško zgodovino, da ni med svojimi vzponi in padci zdrknila v dolino teme. Samo po svetnikih, samo od Boga prihaja resnična revolucija, ki dejansko spreminja svet. V zadnjem stoletju smo videli revolucije, ki jim je bilo skupno to, da niso nič pričakovale od Boga, ampak so same prevzele popolno odgovornost za spremembe v svetu. S tem je človeški, to je delni in omejen pogled, postal absolutno vodilo. To pa je totalitarizem. Ta ne osvobaja človeka, temveč mu jemlje dostojanstvo, ga usužnjuje. Ne bodo ideologije rešile svet.

Rešitev je v tem, da se vrnemo k živemu Bogu, našemu Stvarniku, ki edini jamči za našo svobodo in je sam merilo za presojanje dobre in slabega, obenem pa je večna ljubezen. In kaj nas sploh more rešiti, če ne ljubezen?

»Padli so predenj in ga počastili«. To ni le daljna zgodba iz preteklosti. Božji Sin je tukaj, v sveti hostiji, v naši sredi. Kot takrat ga tudi danes ovija sveti molk; kot takrat se nam tudi tukaj po njem razodeva obraz Boga. Vabi nas k notranjemu romanju, ki se imenuje češčenje. Podajmo se na to duhovno romanje in ga prosimo za vodstvo.

Benedikt XVI., Iz nagovora mladim v Kölnu 20. avgusta 2005.

MISIJONSKI: Da bi se povečalo število duhovniških in redovniških poklicev v Severni Ameriki in tihoceanskih državah, tako da bi lahko zadovoljili pastoralne in misijonske potrebe v teh deželah.

V mesecu aprilu molimo za duhovniške in redovniške poklice predvsem v Severni Ameriki in v Oceaniji. Pomanjkanje Bogu posvečenih oseb je v teh krajih očitno. V Severni Ameriki zaradi razkristjanjenega okolja, ki tem poklicem ni naklonjeno, v Oceaniji pa zaradi prostranosti škofij in zaradi mnogih osamljenih otokov.

Spodbudno je, da predvsem v Oceaniji raste število tistih, ki se odločajo za duhovni poklic. To niso več misijonarji, ki prihajajo s področja drugačnih kultur, to so domačini, ki poznajo potrebe svojih sonarodnjakov in razumejo domaćo kulturo in starodavne običaje.

Duhovniki so sodelavci krajevnih škofov. Zato je vzgoja v semeniščih najpomembnejša dolžnost škofov. Papež Janez Pavel II. je posebej poudarjal, da mora biti vsakdanja daritev sive maše središče duhovnikovskega dneva. Pri maši se srečujemo s Kristusom, z njegovo besedo in s posredovanjem te besede vsemu občestvu. Sveti Pavel je za-

pisal: Gorje mi, če bi evangelija ne oznanjal (1Kor 9,16). Oznanjajo duhovniki. Oznanjajo pa tudi redovniki, redovnice in verni laiki. Česar je polno srce, o tem rada usta govore.

Naj evangelij odmeva po prostranih področjih Oceanije, tudi po tisočerih otokih sredi oceana.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi vero v Jezusovo smrt in vstajenje zavestno postavili v središče našega krščanstva.

Vera je dar. In ta dar ima, kdor ga hoče imeti. Samo odločiti se je potrebno zanj. Vera v Jezusa pomeni, zaupati mu

vstal od mrtvih, prikazal. Najprej se je prikazal Mariji Magdaleni. Potem se je prikazal Petru in ostalim učencem. Tomaž je lahko vtaknil roke v njegove rane. Lahko se je na lastne oči prepričal, da je Gospod, ki je umrl na križu, vstal. Učenci so Jezusovo smrt in vstajenje potrdili s svojim življenjem. Svojo vero so potrdili z mučeniško smrtjo.

Danes želijo nekateri zamegliti to versko resnico. Če se že ne more ovreči, da je Jezus res živ, pa se poskuša ovreči, da je bil Bog, da je umrl in vstal od mrtvih. Zgodovina je dovolj zgovorna, da lahko mirno verujemo v to, kar so nam izročili Jezusovi učenci. Ne nazadnje lahko v našem vsakdanjem življenju vedno znova dobiva-

in se mu v celoti predati, predati mu vse svoje življenje. Verovala je žena, ki je rekla: »Tudi če se dotaknem le njegove obleke, bom rešena« (Mr 5,28). In ko je to storila, je resnično ozdravela.

Naša vera temelji na veri Jezusovih učencev, ki so videli Jezusa, z njim živeli, trpeli in se radovali. Jezusa so videli, kako je oznanjal, delal znamenja, izganjal hude duhove in ozdravljaj. Videli so ga tudi, kako je bil zavržen od starešin in velikih duhovnikov. Kako so ljudje vpili: »Križaj ga!« Kako so ga slednjič pribili na križ in mu s sulico prebodli stran (prim. Jn 19,34).

Učenci pa so tudi videli Jezusa, kako se jim je po treh dneh, ko je

mo potrditve, da je življenje nad smrtjo in da Gospod živi.

Apostol Pavel pravi: »Če pa Kristus ni bil obujen, je tudi naše oznanilo prazno in prazna tudi naša vera ... Toda Kristus je vstal od mrtvih, prvenec tistih, ki so zas-pali« (1 Kor 15,14,20). Tudi Pavlu se je Gospod prikazal in s tem dokazal, da res živi. Pavlovo življenje se je po tem srečanju z Gospodom povsem spremenilo. Postal je apostol narodov. In na koncu je umrl mučeniške smrti v Rimu. Skratka več kot dovolj znamenj, da je Gospod umrl in vstal. Poklicani smo, da živimo kot velikonočni kristjani. Molimo za vse, ki v tej veri omahujejo.

Ivan Hočevar DJ

IZ DNEVNIKA

svete sestre M. Favstine Kowalske

Med bivanjem v Vilnu je s. Favstini njen spovednik naročil, naj zapisuje svoja notranja doživetja. Na vprašanje skupnosti, zakaj je s. Favstina pisala svoj Dnevnik, je njen spovednik g. Michal Sopočko odgovoril: »*Takrat sem bil profesor duhovniškega seminarija na teološkem oddelku univerze Stefana Batorega v Vilnu. Nisem imel časa poslušati njenih dolgih zaupnih izpovedi v spovednici; naročil sem ji, naj jih zapiše v zvezek in mi jih od časa do časa daje na vpogled. Tako je nastal Dnevnik.*«

Poleg spovednikovega naročila se s. Favstina na straneh svojega Dnevnika večkrat spominja važnih naročil za pisanje, ki jih je dal sam Gospod Jezus.

Vilno, 28. 7. 1934. leta
JMJ + Prvi zvezek

BOG IN DUŠE

Opisati moram srečanje svoje duše s teboj, o Bog, v trenutkih tvojega posebnega obiska. O tebi moram pisati, o nepojmljivi v usmiljenju z mojo ubogo dušo. Tvoja sveta volja je življenje moje duše. Imam naročilo od tistega, ki mi tebe, o Bog, tu na zemlji predstavlja, ki mi razlaga tvojo sveto voljo. Jezus, vidiš, kako težko mi je pisati, kako ne znam jasno napisati tega, kar doživljam v svoji duši. Bog, ali more pero opisati, za kar pogosto ni besed? Toda naročaš mi pisati, o Bog, in to mi zadošča.

Varšava, dne 1. 8. 1925. leta

VSTOP V SAMOSTAN

Pristni božji klic, milostno vabilo v samostansko življenje, sem čutila vse od sedmega leta. Prvič sem v svoji duši zaslišala božji glas kot povabilo k popolnemu življenju, ko mi je bilo sedem let, vendar glasu milosti nisem vedno poslušna. Nikogar nisem srečala, ki bi mi te

stvari pojasnil.

Osemnajsto leto življenja; goreče sem prosila starše, naj mi dovolijo vstopiti v samostan, a so to odločno zavrnil. Potem sem se predala praznini življenja, ne da bi se ozirala na klic milosti, a moja duša v ničemer ni našla zadovoljstva. Nenehni klici milosti so bili zame velika muka, ki sem jo skušala zadušiti z zabavami. V svoji notranjosti sem se izmikala Bogu in se z vso dušo nagibala k stvarem. Vendar je v duši zmagala božja milost. (Pod »praznino življenja« je s. Favstina razumela običajno življenje ljudi v svetu, kjer notranjim navdihom milosti posvečajo malo pozornosti.)

Nekoč sem bila z eno mojih sester na plesu. Ko so se vsi najbolj zabavali, je moja duša začutila notranje muke. V trenutku, ko sem začela plesati, sem poleg sebe zagledala Jezusa, izmučenega, brez obleke, umazanega in vsega v ranah. Rekel mi je: **Do kdaj te bom prenašal in doklej me boš varala?** V trenutku je lepa glasba onemela, izpred oči mi je izginila družba, v kateri sem bila, ostala sva Jezus in jaz. Sedla sem poleg svoje drage sestre in z glavobolom skušala prikriti to, kar se je dogodilo v moji

duši. Čez nekaj časa sem skrivaj zapustila družbo in sestro ter odšla v stolnico sv. Stanislava Kostka. Ura je bila že pozna. Začelo se je mračiti, le malo ljudi je bilo v stolnici. Ne da bi obračala pozornost na dogajanje okrog sebe, sem se vrgla na tla pred najsvetejši zakrament in prosila Gospoda, naj mi da spoznati, kaj naj zdaj storim.

Takoj sem zaslišala besede: **Takoj se odpelji v Varšavo, tam boš vstopila v samostan!** Vstala sem od molitve, prišla domov in pripravila potrebne stvari. Kolikor sem mogla, sem zaupala sestri, kaj se je zgodilo v moji duši, in jo prosila, naj pozdravi starše. Poslovala sem se in v eni sami obleki, brez vsega, prišla v Varšavo. Ko sem izstopila iz vlaka in videla, da gre vsakdo v svojo smer, me je prevzel strah. Kaj naj storim? Kam naj se obrnem, ko nikogar ne poznam? - Božji Materi sem dejala: »*Marija, spremljaj me, vodi me!*« - V svoji notranjosti sem takoj zaslišala besede, naj se odpeljem iz mesta v neko vas, kjer bom našla varno prenočišče, kar sem tudi storila in našla vse tako, kakor mi je povedala božja Mati.

Drugega dne sem zelo zgodaj prišla v mesto in stopila v prvo cerkev, ki sem jo zagledala, ter prosila, naj se še naprej uresničuje božja volja. Maša za mašo so se vrstile. Med eno sveto mašo sem zaslišala besede: **Pojdi k temu duhovniku in mu vse povej. Povedal ti bo, kaj naj bi nadalje delala.** Po končani sv. maši sem stopila v zakristijo ter povedala vse, kar se je dogodilo v moji duši, in prosila za nasvet, kje in v kateri samostan naj vstopim.

Duhovnik je bil prvi hip začuden, vendar mi je rekel, naj močno zaupam, da bo nadalje Bog vse uredil. - »*Najprej te bom poslal [je rekel] k neki pobožni gospe, pri kateri boš ostala, dokler ne vstopiš v samostan.*« Ko sem se oglasila pri tej gospe, me je zelo priščno sprejela.

Med tem časom sem iskala samostan. Toda kjer koli sem potrkala na samostanska vrata, povsod so me zavrnil. Bolečina mi je stisnila srce in prosila sem Gospoda Jezusa: »*Pomagaj mi, ne puščaj me same!*« Končno sem potrkala na naša samo-

stanska vrata.

Ko je mati prednica [prišla] k meni, sedanja generalna mati Mihaela, me je po kratkem pogovoru napotila k hišnemu Gospodarju, naj ga vprašam, ali me sprejme. Takoj sem razumela, da moram vprašati Gospoda Jezusa. Z velikim veseljem sem odšla v kapelo in vprašala Jezusa: »Hišni Gospodar, ali me sprejmeš? Ena od sester mi je naročila, naj te tako vprašam.«

Takoj sem zaslišala glas: **Sprejem te, v mojem Srcu si.** Ko sem se vrnila iz kapele, me je mati prednica najprej vprašala: »No, te je Gospodar sprejel?« Odvrnila sem: »Da«. »Če te je sprejel Gospodar, te sprejem tudi jaz.«

Takšen je bil moj sprejem. Vendar sem iz mnogih razlogov morala še eno leto ostati med svetom pri tisti pobožni gospe, a domov se nisem več vrnila.

ŽIVLJENJE, NAJVEČJI DAR

Sveti oče in italijanski škofje ob 29. dnevu za življenje

DANIJEL DEVETAK

Ljudje našega časa ljubimo življenje? To ključno vprašanje so postavili italijanski škofje s poslanico ob 29. dnevu za življenje, ki smo ga obhajali 4. februarja pod geslom *Ljubiti in želeli življenje*.

Ista poslanica je bila tema razmišljanja, ki ga je isti dan imel sv. oče Benedikt XVI. pred molitvijo angelovega češčenja na Trgu sv. Petra. Še enkrat je pozval vse ljudi dobre volje, da bi dobrohotno sprejemali »veliki in skrivnostni dan življenja«, saj gre za najvišje dobro, nad katerim nima nihče pravice stegniti roke. To ne velja samo za vernike, ampak tudi za laike; nedotakljivost človeškega življenja ja namreč edino nepogrešljivo načelo, ki jamči pravičnost, enakost in mir. Življenje je »pravi in najdragocenejši dar za vsako človeško bitje«. Iz ljubezni se rodi življenje, to pa želi in kliče ljubezen. Človeško življenje se more in mora darovati iz ljubezni, nikar ga ne smemo zaničevati ali, še manj, uničevati. »Dnevi življenja niso vedno enaki,« pišejo škofje: napori, boleznin in osamljenost pogosto pomenijo težko breme. Zaradi vse-

FOTO: S. ALESA

ga tega pa ne smemo zapasti v skušnjavo, da bi življenje cenili na podlagi razmer ali občutkov, ki ga spremljajo v različnih fazah. Življenje ni nikdar samo 'naše': nihče si ga ne more lastiti, kot bi bilo njegova absolutna last, s katero lahko svobodno razpolaga. Kdor

ima dar vere, nadaljujejo škofje, ve, da življenje osebe presega obdobje bivanja med rojstvom in smrtjo, saj »izvira v dejanju ljubezni Njega, ki kliče starše k sodelovanju pri Stvarnikovi ljubezni«. Vsako človeško življenje zato nosi v sebi Njegovo sled in mu je 'usojena' večnost. »Življenje moramo ljubiti s pogumom!« Ni dovolj, da ga spoštujemo in spodbujamo. »Moramo ga tudi želeli,« saj nam je bilo zaupano: nismo njegovi gospodarji, ampak »zvesti in ljubeči varuhi«.

Kdor ljubi življenje, se sprašuje o njegovem smislu in obenem tudi o smislu smrti. Pravica do življenja še ne daje pravice odločati o tem, kako in kdaj mu zadati konec. Kdor ga ljubi, se z umom in znanostjo lahko tudi bori proti bolečini in propadanju, »ne sme pa pasti v vražjo prevaro in misliti, da lahko razpolaga z življenjem vse do točke, ko prosi, da se lahko zakonito prekine z evtanazijo, morda pod krinko humane pietete.« Ljubiti življenje pomeni tudi ga ne zanikati nikomur, »niti najmanjšemu in nezaščitenemu bitju, ki se še ni rodilo.«

Kdor ljubi življenje, se nujno sprašuje tudi o nesrečah, ki jih prinaša splav, pa tudi o upadanju rojstev in o ponižujočem stanju izkoriščanja priseljencev. Da, »človeško življenje je pustolovščina za osebe, ki ljubijo brez pridržkov in preračunavanj, brez pogojev in interesov«. Iz vsega tega izhaja nujna, da stopimo na »krepostno pot ljubezni«, da s prepričanjem podpremo edino daljnovidno izbiro družine. Ta je namreč »zibelka življenja in vsakega poklica,« je dodal papež. Samo družina, ki sloni na zakonu, predstavlja »naravno okolje za rojstvo in vzgojo otrok in torej za prihodnost vsega človeštva,« je pribil. Osnovna družbena celica pa je danes pod hudim udarom številnih izzivov: »Zato jo je treba braniti, podpirati, ščititi in ovrednotiti.« Ta naloga pripada najprej zakoncem, je pa tudi »prioritetna dolžnost za Cerkev in vsako javno upravo.«

Tudi tokrat, bi lahko sklenili, ne škofje ne papež niso povedali

nič bistveno novega. Saj drugače ne more biti! Ko bi pristali na vse večje zahteve našega časa, bi izdali Kristusov evangelij. Zlasti v zadnjih mesecih letijo z vseh strani napadi, ki želijo zamajati temelje krščanstva. Komaj papež ali kak drug cerkveni predstavnik odpre usta, takoj pokažejo s prstom nanj in si trgajo oblačila, češ da gre za napad na laičnost države oz. za nestrpnost in mračnjaško držo do nekaterih kategorij. Papež ne more popustiti in 'blagosloviti' izvenzakonskih zvez, kar glavni-italijanske družbe goreče pri-

čakuje. Zato bo Cerkev po vsej verjetnosti izgubila tudi to bitko, kot se je že zgodilo z razporoko in s splavom. To pa ne bo poraz za papeža in kardinale, ampak v prvi vrsti za vse nas, katoličane! Mi smo namreč Cerkev, mi smo tisti, ki žal še enkrat dokazujemo, da sploh ne vemo, kdo smo in kaj pomeni verovati v Kristusa. Cerkev ni politična stranka ne delniška družba ne prostovoljno društvo, ampak ustanova, ki jo je postavil Kristus, da ohranja in varuje razodeto resnico, pot, ki vodi vsako osebo in stvarstvo

do polnega uresničenja naproti večnosti. To je srž krščanstva. Zato papež in škofje niso politični liderji, ki bi predlagali ali branili *lastno* resnico, ampak varuhi *razodete* resnice. Kratkovidni zakonodajci naj kar sprejemajo zakone, ki ogrožajo življenje posameznika in družbe; naj pa ne zahtevajo, da jih Cerkev sprejme in blagoslovi. Čas pa bi že bil, da nehamo slepomišiti in s svojim življenjem glasneje spregovorimo kristjani, če imamo res radi človeka in če nam življenje resnično pomeni Božji dar.

Iz tednika *Novi glas*

KDO HOČE PORINITI VERO IN CERKEV V ZASEBNI KOTIČEK?

Msgr. Luigi Negri v Gorici o vlogi kristjanov danes

KAREL NANUT

Vsoboto, 3. februarja, je bilo v Fogarjevi dvorani v Gorici srečanje z nadškofom iz San Marina Luigijem Negrijem, ki ga je priredila goriška nadškofija in je imelo kot temo Vera in razum. Msgr. Negrija je predstavil nadškof Dino De Antoni. Msgr. Negri je govoril o srečanju, ki ga je imel pred kratkim s sv. očetom v Veroni. O kristjanih je povedal, da moramo postaviti v ospredje vprašanje, kdo smo, ne pa, kaj hočemo. To ljudje pričakujejo od nas kristjanov. Sveti oče je začel pri vprašanju človeka o Kristusu. Sedanjí čas je po papeževih besedah čas, v katerem ima kristjan prav v Italiji še možnost, da začne novo dobo, še lahko kaj pokaže današnji družbi. In zakaj prav v Italiji? V Italiji se kristjan srečuje z edinstvenimi razmerami: po eni strani se družba kot po vsej Evropi obnaša, kot da bi ne bilo Boga. Edina vrednota, ki ima še kak pomen, je relativizem in cilj današnje družbe je potisniti Cerkev

P. CARLOS SÁNCHEZ

čim bolj v neko zasebnost, v privatno življenje. Po drugi strani pa srd proti Cerkvi še ni zmagal; kristjani imamo še možnosti, krščanska tradicija ima še nekaj vpliva v družbi. In naša naloga je prav ta: prenesti Cerkev izven zasebnosti, v obširni svet. Vsem moramo pokazati, da so krščanske vrednote še žive in učinkovite. V predelih Montefeltra

poraba mamil med mladimi od 15. do 25. leta dosega 55% in poraba alkohola presega 70%. Zakaj, se sprašuje Negri. Zato, ker mladi nimajo nobene pozitivne alternative. Le tam, kjer mladi dobijo pozitiven odgovor, se raba mamila skoraj izniči. Kjer ne dobijo nič pozitivnega, tam se praznina napolni le z mamili. Kristjan kot odgovor mladim ne more samo obtoževati in jim prepovedovati, kaj smejo in česa ne smejo delati. Pokazati mora pozitivno življenje, veliki 'da' življenju. Naloga vsakega kristjana je torej ta, da posreduje družbi svoj pozitiven odgovor. In kristjan lahko posreduje ta odgovor, le če živi do konca krščansko življenje.

Iz tednika *Novi glas*

KRATKE NOVICE

Statistika za september in oktober 2006

Meseca septembra je bilo v Medžugorju podeljenih 96.000 svetih obhajil. Somaševalo je 4.062 duhovnikov. Oktobra je bilo podeljenih 170.000 obhajil, somaševalo je 3.677 duhovnikov.

Veliki ali mali »k«?

DANIJEL DEVETAK

Ko bi Kristus pred 2000 leti ne prišel na svet, bi ne bilo ne bolnišnic ne univerz. Take in podobne ustanove so se namreč razvile v krščanskem srednjem veku prav tako kot katedrale in razmah zahodne umetnosti, nepojmljivi dosežki izven zgodovine krščanstva. Ko bi se Kristus ne rodil, bi tudi ne poznali laične države, ženske bi ne imele pravic, živeli bi v nazadnjaškem ekonomskem sistemu, osnovanem na suženjstvu, kot je to veljalo v rimskem cesarstvu. Ko bi Kristus ne prišel na svet, bi bili bolniki in ostareli še naprej zapuščeni in izpostavljeni usodi. Ko bi se Kristus ne rodil, bi ne obstajale neodtujljive 'človečanske pravice' ne demokracija. In vendar Kristus je prišel, zahodni svet ga je sprejel in naredil v zgodovini človeštva neverjeten kakovostni skok. Človeštvo je odkrilo svobodo in zaslutilo, da svet ni muha svojeglavih božanstev, ampak je bil ustvarjen po načrtu Nekoga. Krščanstvo je sprožilo neznanske človekove energije in zmogljivosti ter ga spodbudilo, da je na perutih razuma in ustvarjalnosti poletel proti dotlej neslutnim obzorjem.

Vsega tega si seveda nisem izmislil jaz. O tem govori cela vrsta razprav, zadnja med njimi knjiga ameriškega akademika in sociologa Rodneya Starka z naslovom *Zmaga Razuma*, ki na dokumentiran način dokazuje, zakaj je krščanstvo prineslo s sabo svobodo, napredek in blaginjo. Zlo je seveda bilo vedno na preži. Tako je tudi danes, ko je vera v Kristusa na poseben način pod udarom. Nekateri dogodki zadnjih let⁽¹⁾ pričajo o militantnem rovarjenju proti krščanstvu: z razliko od preteklosti pa ne gre več za poskuse miniranja nauka, ampak za napade na sam temelj naše vere. Primer 'uspešnice stoletja', Dan Brownove *Da Vincijeve šifre*, je le eden izmed najbolj naivnih; obstajajo dosti bolj pisane knjige npr. o tem, ali je

'uradna' Cerkev res prava nosilka sporočila Jezusa Kristusa ali samo ene izmed idej o Njem. Kdo je torej bil Kristus? Smo prepričani, da je On hotel takšno Cerkev? Njeni vrhovi skušajo na take napade tudi reagirati, žal pa dajejo občutek, da vedno ne zadenejo tarče, ampak se ukvarjajo z manj pomembnimi vozli. Krščanska znamenja se sistematično brišejo v šolah, uradih, bolnišnicah in drugih javnih stavbah. Ponekod se začenjajo brisati tudi v zasebnem življenju. Britanski stevardesi je državna letalska družba novembra lani prepovedala nositi križ na verižici okrog vratu! 'Kulturna vojna' proti krščanstvu je stopila celo v pravopis: na Holandskem so pristojne (!) oblasti lani poleti odločile, da se Kristus odslej piše z malim 'k-jem'... Je za vse to kriv samo protikatolicizem? Kaj pa mi, ki se imamo za kristjane? Smo še evangelijska sol, ki ima kaj okusa? Vse več katoličanov, zavzetih v politiki, kulturi in sploh družbi, se »iz spoštovanja do drugega« utaplja v sosedovi ideologiji in nima več nobene politične ali kulturne teže, ne pomeni več nič. Kaj lahko naredijo v takem okolju katoliški mediji, se lahko vprašamo v januarju, mesecu verskega tiska. Pomembno je že to, da smo in da ne vržemo puške

v koruzo. Ker verujemo Vanj in verjamemo v to, kar delamo, iščimo okrog sebe Kristusa, ki je obljubil, da bo po vstajenju hodil z nami v vsakdanjem življenju. Vrnimo se h koreninam: skušajmo prisluhniti Njegovim besedam in znamenjem upanja, ki se rojevajo iz njih. Čeprav smo pogosto razočarani nad načinom, kako se svet vrti (»Mi pa smo upali...«), kot učenca na poti v Emavs dopustimo, da nam sam spregovori prek misli in čustev, dogodkov in oseb. Bodimo kot glina v lončarjevih rokah in svetilka bo na podstavku svetila tudi drugim.

Iz tednika *Novi glas*

(1) Trditev, da »so nekateri dogodki zadnjih let«, ki pričajo o militantnem rovarjenju proti krščanstvu, **ne drži!** Samo komunizem je **skozi desetletja** rovaril proti krščanstvu, od svojega začetka do svojega 'konca' ob padcu berlinskega zidu! Komunistični napadi na krščanstvo so se začeli že 1920, se še povečali leta 1930 in nikoli prenehali (DŽ, december 2006, stran 305)! O komunizmu so pisali in govorili papeži, zlasti pa še papež Pij XI. v okrožnici *Divini Redemptoris* o brezbožnem komunizmu z dne 19. marca 1937, kjer je pisal o »stoletjih,

kjer je sledil prevrat za prevratom prav do prevrata naših dni, ki že skoraj po vsem svetu ali divja ali vsaj strašno grozi. Ta prevrat presega po sili in velikosti vse, kar je Cerkev v premnogem preganjanju doslej pretrpela.« V Sloveniji, ki je doživela komunistični prevrat med vojno in tujo okupacijo pod krinko OF, pa se o papeževi obsodbi komunizma ne piše ne govori! V Sloveniji poznajo danes komunizem samo skozi partizanstvo, 'ki je zmagalo v boju proti okupatorju'. (Ur.)

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Ali mi morete na kratko vsaj odgovoriti na vprašanje, kdaj bo konec sveta in kateri so znaki zanj, če je sploh kakšen takšen znak?

V vsakem boljšem katekizmu lahko najdete nekaj odgovora na to vprašanje. Vendar vam bom tudi jaz skušal nekaj povedati o tem tako važnem in v tudi strah vzbujajočem vprašanju. Naj navedem najprej kratko mesto iz 2. Vat. koncila, ki se nanaša na ta predmet. Takole pravi: »Ne vemo za čas dovršitve zemlje in človeštva; tudi način, kako bo človeštvo preoblikovano, nam je neznan. Podoba tega sveta, ki jo je skazil greh, sicer preide, toda poučeni smo, da nam Bog pripravlja novo bivališče in novo zemljo, na kateri prebiva pravičnost in katere blaženost bo izpolnila in prekosila vsa hrepenenja po miru, ki se porajajo v srcih ljudi (Cerkev v svetu, 39).«

Razodeto je, da bo pred koncem sveta Kristusova zmaga nad vsemi nasprotnimi silami. Tako sv. Pavel zagotavlja, da ne bo prej konca sveta, »dokler ne bo Kristus položil vseh sovražnikov pod svoje noge (1 Kor 15,25)«. Zavedati se moramo, da v zgodovini človeštva deluje po eni strani božja moč, ki nas vabi in nam pomaga k dobremu, a tudi moč hudobnega duha, ki zavaja ljudi v greh in tako odvrča ljudi od Boga. Vsak človek in vse človeštvo je kot bojno polje, na katerem se bojujejo dobre sile proti slabim. Na videz očitno zmagovanje zlega nad dobrim - ki pomeni tako težko pohujšanje za brezbožnike - je znamenje dejavne prisotnosti hudobnega duha, ki se seje ljuljko na njivi, na kateri je dobri duh sejal dobro seme. Ta njiva je človeško srce, je Cerkev, je vse človeštvo. Šele

na koncu bo zmagala pravičnost, ko bodo dobri ločeni od hudobnih in bodo peklenške sise dokončno premagane. Ne bodo več mogle škodovati ne človeškemu srcu, ne Cerkvi, ne božjemu kraljestvu. Še več, končno bodo izbrisane tudi vse posledice greha. Kot zadnji sovražnik bo namreč premagana tudi smrt, najhujša kazen za greh, kot pravi sv. Pavel: »Kot zadnji sovražnik bo uničena smrt.«

Kdaj bo to? To vprašanje so apostoli zastavili Kristusu na enem od zadnjih dni njegovega bivanja na zemlji. Isto vprašanje so zastavili prvi kristjani tudi sv. Pa-

vlu. Jezusu je to dalo priložnost za daljši govor, v katerem je v apokaliptičnem in skrivnostnem slogu govoril o nekaterih zadnjih dogodkih. A govoril je istočasno tudi o razdejanju Jeruzalema, zato ni mogoče jasno ločiti enega od drugega. Na vsak način je eno gotovo, da je čas konca sveta ljudem prikrit. Samo Oče ve zanj. Če

bi bilo primerno za nas vedeti za ta dan, bi nam verjetno Bog to razodel, pa je končno važno le eno, namreč da smo nanj vedno pripravljeni.

S tem pa ni rečeno, da ne moremo iz tega Jezusovega govora spoznati vsaj nekaj predhodnih znakov konca sveta. Sicer tudi za te znake ne moremo določiti časa, lahko pa vsaj približno spoznamo njih naravo. O teh znakih govorijo trije prvi evangelisti in tudi apostol Peter. Nekateri teh znakov se tičejo življenja človeštva na sploh in ti so: preganjanja, revolucije, vojske. Bodo pa znaki tudi na verskem in moralnem podro-

čju in sicer predvsem bosta vidna zlasti dva nasprotujoča si znaka: spreobrnjenje in splošen odpad od vere. Evangelisti zagotavljajo, da ne bo konca sveta, dokler se ne bo vsem narodom oznanil evangelij. Sv. Pavel dodaja k temu, da se bo po spreobrnjenju poganov spreobrnil k pravi veri tudi izvoljeni judovski narod. V zvezi z odpadom od vere pa Kristus sam pravi v evangeliju: »Ko bo prišel Sin človekov, bo našel vero na zemlji?« In še druge njegove besede, ki se nanašajo na poslednje čase: »Nastopilo bo veliko lažnih prerokov in bodo mnoge premotili. Ker bo krivica narasla,

bo ljubezen pri mnogih ugasnila (Mt 24,11-12).« In sv. Pavel dodaja: »Nihče naj vas ne vara, pa naj bo kdorkoli. Zakaj prej mora priti odpad in se razodeti veliki upornik, sin pogube.« Tega upornika sv. Janez v skrivnem razodetju imenuje Antikrista.

Pojav Antikrista, o katerem se govori na več mestih tako v Stari kot Novi zavezi, je skoro nemogoče reči kaj gotovega. Gre za kakšno osebo, za kakšen nauk, nasproten Kristusovemu nauku, ali pa morda celo za kak določen zgodovinski položaj? Le eno je gotovo, namreč da bo Antikrist končno premagan ob Jezusovem veličastnem prihodu na koncu sveta, o čemer govori sv. Pavel: »Gospod Jezus ga bo ubil z dihom svojih ust in ga bo uničil z veličastjem svojega prihoda (2 Tes 2,8).«

Svet, takšen kot ga poznamo mi, se bo končal tisti zadnji dan človeške zgodovine, ko bo Krstus izročil Očetu kraljestvo, da bo Bog vse v vsem. Oče je poslal Sina na svet odrešit človeštvo, zbrati božje ljudstvo in dopolniti število izvoljenih. Ob koncu sveta bo to njegovo poslanstvo končano. Iz tega, kar nam Sveto pismo pove o koncu sveta, si ne moremo ustvariti posebno jasne slike, ki bi nas povsem zadovoljila. Razlog tega je v tem, ker nam to ni potrebno in ne koristno za naše krščansko življenje. Koristno in potrebno je samo to, k čemur nas vabi Kristus: »Čujte in molite v vsakem času, da bi mogli ubežati vsemu tistemu, kar se bo zgodilo, in stopiti pred Sina človekovega (Lk 21, 36).«

2 - Vem, da nam Cerkev nalaga dolžnost, da se na nedelje in zapovedane praznike udeležimo sv. maše in da se istočasno vzdržimo tudi težjih del, ki bi nam onemogočala ali pa vsaj resno ovirala posvetiti nekaj več časa Bogu in svojemu duhovnemu življenju. Istočasno nam pa Cerkev naroča, da na te dni poskrbimo za primeren počitek, zdravo razvedrilo in gojitev lepih družinskih vezi, za kar med tednom redno ni toliko časa.

Ja, že v vašem vprašanju je precej odgovora nanj. Nedejlja in zapovedani prazniki imajo po cerkvenem zakonu predvsem dvojni namen in smisel: dati Bogu, kar mu gre, in tudi človeku, kar je zanj prav in potrebno. Kaj naj damo Bogu? Cerkev v svojem zakoniku določa, da se mora vsak katoličan, ki je že prišel do normalne uporabe razuma in ki je hkrati izpolnil tudi 7 let, udeležiti na te dni svete maše. Seveda vsak skladno s svojo zmožnostjo in starostjo. Sv. maša je največje in najvažnejše bogočastno dejanje, s katerim moremo dati Bogu največjo čast, zahvalo, zadoščenje za svoje grehe in najbolj učinkovito prošnjo za vse, kar potrebujemo za svoje življenje in kar samo od Boga lahko prejmemo. Kdor v nedeljski maši gleda samo neko suho dolžnost, ki jo je pa vsak kristjan dolžan enkrat v tednu izpolniti, ta o krščanstvu še ne ve dosti.

Važno je, da doumemo globlji smisel tega cerkvenega zakona. Verniki tvorimo eno samo veliko družino. Nas veže ali pa nas bi vsaj morala vezati posebno močna vez medsebojne ljubezni, saj smo v Kristusu bratje in sestre med seboj, člani ene same božje družine z enim skupnim Očetom in velikim bratom Jezusom, ki je za nas dal svoje življenje. In kot se otroci ene družine – tudi še potem, ko so začeli vsak svoje življenje – ra-

di srečujejo ob spominjanju lepih let preživetih v družinski skupnosti, tako naj bi se radi družili tudi mi, otroci božje družine, da se skupno spominjamo, kar nas tako globoko povezuje. In kakor se tako družine pogosto srečavajo in srečanja končavajo ob dobri jedi, tako se tudi verujoči zbiramo od nedeljah in praznikih spominjajoč se velikih skrivnosti, ki so nam skupne in nas torej povezujejo in končamo srečanje z evharistično jedjo, Evharistijo – darom našega velikega brata. Pravi pa Cerkev tudi, da so nedelje in prazniki dnevi, ko si moremo in moramo odpočiti od vsakodnevnega dela, ki nas duševno, pa seveda tudi telesno več ali manj utruja in lahko celo izčrpa.

Pa še en važen namen ima nedelja in zapovedan praznik: gojitev družinskega življenja in veselja. Čez teden družine nimajo tako lepih priložnosti za to. Njeni člani se posvečajo vsak svojemu delu in študiju, nedelja naj bi po misli Cerkve in torej tudi Boga, bila posvečena gojenju lepih družinskih odnosov med starši in otroki in med otroki samimi ter med njimi in prijatelji. Seveda si bo vsaka družina po svoji potrebi in iznajdljivosti poskrbela, da bo tudi to navodilo Cerkve na najboljši način izvedla. A ker nismo sami člani vsak svoje krvne družine, ampak tudi večje narod-

ne ali drugačne skupnosti, so nedelje in zapovedani prazniki tudi izredno važne priložnosti za gojitev širše skupinske družabnosti, ki človeku širijo obzorje, gojijo skupinskega duha in narodno zavest.

3 - Mar tudi lepo vedenje spada pod zapoved ljubezni do bližnjega? Ali pa pravila lepega vedenja nimajo nič opraviti z moralno dolžnostjo ljubezni do bližnjega, marveč so le pravila, kako naj se obnašamo eden do drugega, če hočemo veljati pri ljudeh za olikane ali pa neolikane ljudi?

Tudi lepo vedenje je ena od oblik in torej tudi dolžnosti ljubezni do bližnjega. Jasno pa je, da je ljubezen do bližnjega prava moralna dolžnost za vsakega človeka, še posebej za nas kristjane. Res je, da je lepo vedenje bolj preprosta in ponižna oblika ljubezni do bližnjega. A ima tudi svojo važnost. Je pogoj ne samo znosnega in pa tudi prijetnega skupnega življenja. Včasih se celo imenuje 'cvet ljubezni', torej posebno lep izraz ljubezni do bližnjega. Je pa lepo vedenje tudi težka krepost in zato tudi redka. Je lahka in pogostna, ko gre le za priložnostno izkazovanje lepih zunanjih oblik v skladu s sprejetimi ali pa celo pisanimi pravili, ki jih včasih imenujemo protokole.

A tu se ne govori o teh uradno določenih pravilih lepega vedenja. Lepo vedenje, ki naj bo pa izraz prave ljubezni do bližnjega, je nekaj vse bolj bogatega in globkega, ker je izraz pristne ljubezni do bližnjega v celotnem in vsakdanjem odnosu do drugih. Torej ne samo v določenih in posebnih okoliščinah, ampak vedno in to predvsem do tistih, s katerimi živimo skupaj, to so naši domači v družini. Ta nepisana pravila tega lepega vedenja nam naročajo, da svojim bližnjim po možnosti nikoli ne povzročamo neprijetnosti, nadlog, sitnosti in podobnega. Še več, tako naj se obnašamo do njih, da jim bo naša navzočnost vedno prijetna ali pa vsaj nikoli ne neprijetna.

Takšno lepo vedenje ni lahko - to ve vsakdo iz lastne izkušnje - ker zahteva od človeka stalno obvladovanje samega sebe, neprestano oblast nad lastnimi impulzi in odpoved lastnemu ugodju. To pa lahko ustvarja samo resnična ljubezen do bližnjih, katere temeljno pravilo je: Obnašaj se do bližnjega vedno tako, kot bi ti želel, da se bližnji vede do tebe. Ne gre torej, da se naučim kakšnega pravilnika lepega vedenja in se skušam po njem ravnati, ampak da

sem res prevzet resnične ljubezni do bližnjega, ki je končno božji dar. Ta mi bo vsakokrat povedala, kako naj se vedem do bližnjega. To pa predpostavlja, da sem pripravljen odpovedati se vsemu, kar je meni všeč, kolikorkrat bi spoznal, da bližnji to od mene pričakuje. To je resnična ljubezen do bližnjega. In o tej ljubezni pravi apostol Jakob v svojem pismu: »Če spolnjujete to kraljevsko zapoved Svetega pisma 'Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe', ravnate prav (2,8).«

»DEVICA CVETJA mesta Bra« v Italiji

V okolici mesteca Bra v provinci Cuneo, v turinski škofiji v Italiji se je 29. decembra 1336 popoldne zgodilo tole. Mlada noseča žena, že na tem, da postane mati, je šla mimo votivnega stebra, ki je bil posvečen Materi Božji. Dva vojaka iz stotnij, ki so pohajkemale po deželi, sta bila tam skrita. Ko se je Egidia Mathis - tako se je imenovala - zavedla, da sta jo napadla, kljub njeni visoki nosečnosti, zaradi posilstva, v obupu poklekne pred podobo Device Marije, naslikane na stebru, in jo prosi pomoči.

Iz podobe naenkrat šine žarek svetlobe in oslepi oba moža, ki sta v trenutku izginila. Nato se Egidiji prikaže sama Mati Božja, jo nekaj trenutkov tolaži in pomirja, da ni več v nevarnosti, nakar je videnje izginilo. Vsled razburjenja in strahu pa je takoj nato ob tistem stebru prišlo do poroda. Z novorojenčkom, zavitem v oprsno ruto, je mlada mati uspela priti do najbližje hiše.

Vest o tem čudovitem dogodku se je hitro razvedela po mestu: ljudje so množično drli na kraj napada in prikazanja. Ne pričakovano so se znašli pred čudovitim prizorom: steber je bil obdan z gostim robidovjem,

polnim belih rož, kljub mrzlemu letnemu času, kakršen je ob koncu decembra. Od takrat naprej vedno cvetijo isti dan.

»Madonna dei fiori« iz Bra, s svojimi cvetenji izven letnega časa, ki se ponavljajo že 650 let, predstavlja pravo znanstveno uganko. To robidovje v cvetju, ki se še vedno vidi za mrežo, znanstveniki imenujejo prunus spinoza, navadni ljudje pa črni trn. Spada k družini vrtnic in cveti navadno samo enkrat na leto. Če je mila sezona, od marca, če je nemila, pa od aprila naprej.

Piemontski znanstveniki, med njimi z agronomske fakultete Turinske univerze, so izvedli od 17. stoletja naprej več podrobnih študij, in odkrili, da so ti čudežni trni v vsakem pogledu enaki tistim, ki rastejo po vseh poljih v občini Bra.

Ne eksistira noben geofizičen razlog podzemskih elektromagnetnih ali hidravličnih tokov, ki bi razložil nenavadno zimsko cvetenje, ki ga ne poznajo nikjer drugje. Poleg tega so te rastline izpostavljene severu, kar pomeni, da dobijo zelo malo sončne svetlobe in toplote, prav nobene ugodnosti pa od mikroklima.

Kot se v teh primerih pogosto dogaja, je razumljivo, da je prišlo

do nekih koincidenč, ki ne morejo biti proizvod slučaja, če jih gledamo iz vidika vere. Ugotovilo se je na primer, da v zimi 1877-78 koncem decembra ni bilo cvetja. Prvo cvetje se je pojavilo šele 20. februarja. Naslednjega dne se je v Bra razvedelo, da je bil isto uro izbran naslednik papeža Pija IX., Vicente Joaquin Pecci, ki je prevzel ime Leon XIII.

Toda še bolj nenavadna je zveza s 'turinskim prtom', ki ga hranijo v isti škofiji v turinski katedrali. Cvetenje, ki traja okoli deset dni, kot sem bil sam priča, se je v zimi 1898-99 podaljšalo,

trajalo več kot tri mesece in sovpadalo s slovesnim trenutkom, ko je bil 'turinski prt' prvič fotografiran.

23. novembra 1973 je bil 'turinski prt' po odredbi Paula VI. prvič televiziran. Tisto leto so bili rožni grmi posvečenega kraja v cvetju veliko prej kot običajno in so cveteli do naslednje pomladi. Med predstavitvijo 'turinskega prta' leta 1978 so bili opaženi drugi nenavadni pojavi, ko se je med tremi milijoni romarjev nahajal tudi krakovski nadškof, kasnejši papež Janez Pavel II.

Vittorio Messori - Ipotesi su Maria
Iz *Un Minuto con Maria* prevedel S.S.

Vem, da mi je Mati Božja blizu! **Glasnik Kraljice miru nago-varja in povezuje predvsem častilce Kraljice miru in pri-jatelje njenega svetišča na Ku-reščku. Kor župnik na Igu ste bili odgovorni za to svetišče, pa tudi pozneje ste radi poro-mali h Kraljici miru. Kako ste doživljali srečanja z Marijo na tem svetem kraju?**

Ne samo kot župnik na Igu, ampak tudi pozneje, predvsem kot župnik na Rakovniku, sem večkrat 'smuknil' na Kurešček. Čeprav je tudi na Rakovniku sve-tišče Matere Božje, sem na Ku-reščku iskal njeno 'samotno' obličje. To pomeni, da sem tukaj poiskal samoto, ki v šumenju gozdov pripoveduje o daljni in polpretekli zgodovini našega na-roda. To je zgodovina trpljenja, zvestobe in vere. Ponosen sem na svoje slovenstvo in tukaj sem ga globoko doživljal tudi v ka-toliški razsežnosti. Kraljica miru na Kureščku v samoti bdi nad vso Cerkvijo na Slovenskem. Slo-vesnosti na Kureščku nimajo zna-čaja verskih manifestacij, kot lahko dobimo o tem vtis kje dru-ge. Na Kurešček prihajajo samo posamezniki. Tudi če jih je mno-go, pa vendar vsak prihaja sem osebno, ker ga Mati Božja s svo-jim zaskrbljenim pogledom vabi in nagovarja, mu ponuja pomoč in tolažbo. Vedno sem se vračal v dolino duhovno okrepljen in obdarjen z novimi pastoralnimi pobudami.

Marija nas opozarja na »ne-varno duhovno temo«, ki vdi-ra v Slovenijo (8.2.1992). To je tema nevere, praznoverja, sovraštva do Cerkve, tema kulture smrti. Tudi nekateri dobri verniki so zbegani. Se-veda je tudi veliko dobrega, ki pa ostane bolj skrito. Kje Vi iščete in najdete razloge za optimizem ob misli na pri-hodnost?

Cerkev doživlja veliko stisko in jo bo še nekaj časa. Vendar je to že znamenje njene prihodnje slave

Dr. PETER ŠTUMPF mariborski pomožni škof

Na praznik Marije Pomoč-nice, 24. maja 2006, je sveti oče Benedikt XVI. imenoval salezijanca dr. Petra Štumpfa za mariborskega pomožnega škofa. Škofovsko posvečenje je prejel v nedeljo, 10. septembra, v maribor-ski stolnici. Novi škof je bil več let župnik na Igu in tesno povezan s svetiščem Kraljice miru. Rad se je odzval vabilu in za bralce Glasnika odgovoril na nekaj vprašanj.

Gospod škof, Marijini častilci smo bili prijetno presenečeni, ko smo zvedeli, da ste si za ško-fovsko geslo izbrali besede: S TEBOJ, MATI MARIJA. O pomenu gesla ste že večkrat govorili, kljub temu Vas pro-sim, da o tem spregovorite tu-di bralcem Glasnika.

Sveti oče Benedikt XVI. me je imenoval za pomožnega škofa mariborske nadškofije na praz-nik Marije Pomočnice, 24. maja. Takrat sem svoje dušnopastirsko poslanstvo opravljal kot župnik

in dekan prav v župniji Marije Po-močnice na Rakovniku v Ljubljani. Čutil sem, da ne morem drugače, kot da se tudi v škofovski službi 'oprimem' plašča Matere Božje, tako kot otrok, ki išče zavetja in pomoči pri svoji materi. Mo-je škofovsko geslo vse bolj upora-bljam tudi kot molitev. Pri molitvi rožnega venca ga dodajam ob kon-cu vsake desetke. Tudi ko me kli-čejo pastoralne dolžnosti, v srcu iz-rekam ta vzklik kot prošnjo zase in za vse, h katerim me Bog pošilja.

in zmage. Kristjani se moramo zavedati, da so na delu močne sile zla, ki pa niso vsemogočne. Ljudje, družbene strukture in mediji se velikokrat ne zavedajo, da so kot lutke na vrvi, ki jih manipulira hudi duh. Božje razodetje v Svetem pismu nam jasno spregovori o zmagi Žene nad satanom. To ni boj med Marijo in hudobnimi ljudmi. Ampak boj med nebese in peklo. Da bi zmagovali v dobrem, nam je Mati Božja Pomočnica, Tolažnica in Vodnica. Njena pomoč je tako učinkovita, da mora vsako predstavo, ki jo začenja hudi duh, prejeti ali slej končati. Svoje lutke pa zavrže v pozabo zgodovine ali celo v sramoto večnega pogubljenja. V tem času stiske je vsaka panika odveč. Še bolj pa se moramo varovati strahu pred prihodnostjo. Podleganje paniki in strahu daje hudemu duhu priložnost, da prične novo igro. Hudi duh je sicer zelo premeten, vendar ima to napako, da je že 'zguljen'. Njegove ideje so kot stari vici. Hrvaški pregovor pravi: »Stari vic, novo budalo«. Pri hudem duhu je izvirno samo to, da se v zlobi, ki jo tako prefinjeno manifestira v svetu, vedno znova razkrije samo kot 'novo budalo'! Ta slabost hudega duha me napolnjuje z optimizmom in mi prebuja ironični posmeh na njegov račun!

Med naslednike apostolov Vas je sveti oče poklical iz salezijanske skupnosti. V novo poslanstvo ste gotovo prinesli dediščino don Boskovega izročila, v kateri ima Marija osrednjo vlogo. Kako razumete don Boskovo preroško trditev, da je češčenje Marije Pomočnice potrebno Cerkev za 'težke čase'?

Marija Pomočnica bo Cerkev izborila zmago v teh 'težkih časih'. V to verujem. Čeprav človeška zgodovina ne more povsem zaobjeti načrtov božje Previdnosti, je vendar Bog v več kot tisočletni zgodovini slovenstva pošiljal Mater Božjo na okope boja za naš obstoj. Komaj pred petnajstimi leti smo si izbojevali in predvsem z

rožnimi venci izmolili samostojnost. Slovenski škofje so posvetili vse Slovence Materi Božji. Ni mi jasno, v kateri stvari smo se ji tako zelo priljubili, da še živimo pod Triglavom. Prav naše preživetje je dovolj zgovoren dokaz, da ima Bog z nami načrte tudi za prihodnost. Če ni dopustil zatona našemu narodu, bo toliko bolj ohranil svojo Cerkev, ki je ustvarjala in ohranjala narodno identiteto. Ta enkratna Božja skrb nam ne dovoljuje, da bi bili pasivni in brezbrizni. Težki časi nam pomenijo izziv za spreobrnjenje in poglobljanje ljubezni do Boga in Cerkev. Toda ne brez Marije Pomočnice! Brez nje bi tega ne zmogli.

Ob Vašem škofovskem posvečenju sta bila ob Vas tudi oče in mama. Gotovo ste Bogu hvalježni za neprecenljivi dar dobrih staršev. Kako ste na svoji dosedanji poklicni poti doživljali oporo domače družine?

Boljših staršev mi Bog res ni mogel podariti! Oče Jožef in mama Genovefa sta me na moji redovniški in duhovniški poti spremljala z žrtvami, dobroto in molitvijo. Celo svoje bolezni sta darovala zame. Mnogo let so bile kuhinje salezijanskih skupnosti deležne njunih pribojškov. Pred kratkim mi je misijonar Danilo Lisjak dejal: »Ti si postal škof zaradi dobrote tvojih staršev. Pujski iz očetovega hleva in kruh iz mamine kuhinje so vztrajno trkali na vrata božje Previdnosti!« Domača družina mi še zdaj pomeni toplo ognjišče, kamor se rad vracam, da se naučim ljubezni in gostoljubja mojih staršev in sestre Monike, ki živi z družino doma in sestre Doroteje, ki ima svojo družino poleg mojega doma.

Kot izanski župnik in pozneje kot rakovski župnik in dekan dekanije Ljubljana Vič - Rakovnik ste na Kureškem večkrat vodili praznične slovesnosti. Veseli bomo, da boste častilce Kraljice miru obiskali tu-

di sedaj ko ste škof. Prihodnje leto bomo praznovali petnajsto obletnico blagoslovitve obnovljene cerkve. Ali lahko upamo, da boste takrat med nami kot voditelj praznične slovesnosti?

Z največjim veseljem in hvalenostjo do Matere Božje bi prišel na Kurešček. To bi bilo tudi moje romanje zahvale in priprošnje. Pravočasno mi sporočite datum te slovesnosti. Škofje smo precej zasedeni, zato je potrebna rezervacija tudi pri nas.

Prisrčna hvala za čas, ki ste si ga vzeli za ta pogovor. Prepričan sem, da Vam lahko v imenu vseh bralcev Glasnika in častilcev Matere Božje voščim lep praznik Brezmadežne, duhovno bogat advent, blagoslovljene božične praznike in Božje in Marijine pomoči v novem letu. Molili bomo, da boste vedno Peter (skala) na katero se bodo mnogi oprli. Naj bo z Vami vedno Mati Marija.

Tudi jaz izkoristim to priložnost za zahvalo vsem, ki molite zame in po namenih Cerkev na Slovenskem. Marijinim častilcem še prav posebej obljubljam spomina pri oltarju! Pred nami so božični in novoletni prazniki. Tudi leto, ki se izteka, je bilo za vse nas milostno. Bog nas ni nehal nagovarjati po svoji besedi in nauku Cerkev. Spremljal nas je s svojim blagoslovom. Pri betlehemskem Otroku lahko vedno poiščemo polnost ljubezni in smisel vseh dni v letu. Časa ne smemo doživljati samo kot minevanje našega življenja, ampak kot možnost, da smo vedno lahko z Jezusom in njegovo ter našo materjo Marijo. Tako zelo smo potrebni njune ljubezni in pomoči! Svetišče Kraljice miru na Kureškem naj bo vedno kraj molitve in srečanja z Bogom.

Pogovarjal se je A. Košir

Mons. ALOJZ URBANČ in njegov škofovski grb

Vsoboto, 10. marca, je imela katoliška Cerkev v provincah Tucuman in Catamarca velik praznik, kajti eden od odličnih sinov tukumanske province je bil posvečen v škofa. Gre za mons. Alojza Urbanča (48 let), ki ga je papež Benedikt XVI. izbral, da postane pomožni škof v mestu Catamarca.

Sporočilo je objavil apostolski nuncij mons. Adriano Bernardini 14. novembra lani.

Mons. Urbanč je bil posvečen 10. marca na slovesnosti v 'Športni palači' v mestu San Miguel de Tucuman ob 10. uri, svojo novo pastirsko službo pa je nastopil 24. marca na slovesnosti v katedrali mesta Catamarca ob 19,30.

Argentinski 'Cristo Hoy' je posvetil osem strani lista novemu pomožnemu škofu ter versko-kulturni pomembnosti mesta in province Catamarca. List je objavil tudi Pastirsko pismo sedanjega škofa v Catamarci, mons. Elmer Ossmar Miani-ja, Odprto pismo pomožnega škofa Urbanča pod

S škofovskega posvečenja v 'Športni palači' mesta San Miguel de Tucumán

naslovom 'Bratom iz Tukumana in Katamarke' ter razlago njegovega škofovskega grba.

ŠKOFOVSKI GRB

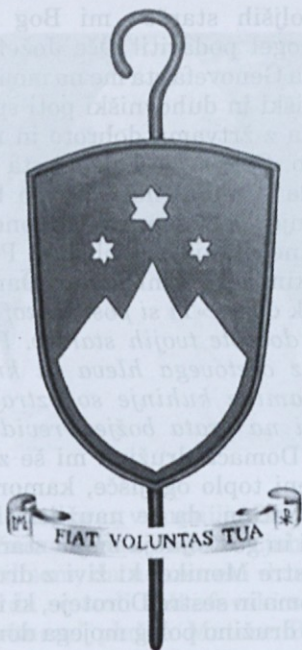
Mons. Alojz Urbanč takole opiše in razloži barve in obliko svojega škofovskega grba:

Barve: plava ponazarja nebo,

nas podpira v vsakdanjih težavah. Obris gorá posnema anagram Device Marije in posreduje zemljepisni profil področja škofije. Zvezde simbolizirajo vero, upanje in ljubezen, od katerih je ljubezen najvišja in največja.

Geslo Fiat voluntas tua (»Zgodi se Tvoja volja«) strne osnovno misel ob mojem duhovniškem posvečenju: »Tu sem, o Bog, da izpolnim Tvojo voljo«, z marijanskim nadihom »zgodi se«, ki sprejema moje škofovsko posvečenje, da s tem nadaljujem duhovniško službo v meni nadvse dragi škofiji Catamarca.

Ta grb se navdihuje ob grbu Republike Slovenije, dežele, s katero sem tesno povezan s krvno vezjo očeta in matere. S tem se želim pokloniti in izraziti hvaležnost najglobljim koreninam svojega življenja in vere.

cilj našega romanja skozi življenje; plava pa je tudi barva ogrinjala Marijine podobe Virgen del Valle, Matere in Kraljice škofije Catamarca. Belina gora predstavlja vstajenje in večnost, dejstvi, na katerih temelji naše upanje in

KRATKE NOVICE

DUNAJ – V Etiopiji je 1,2 milijona ljudi slepih, pri čemer bi bilo vsaj štirim petinam slepih do vida mogoče pomagati z enostavnim operativnim posegom. Večino slepih je namreč prizadela siva oziroma zelena mrena ali pa infekcijsko obolenje trahom. Žal pa v tej državi, ki ima okoli 70 milijonov prebivalcev, deluje le malo več kot 70 okulistov. (Ave Maria)

Dziwisz: Papež Janez Pavel II. leta 2000 razmišljal o odstopu

V Italiji je pred kratkim izšla knjiga spominov najtesnejšega sodelavca pokojnega papeža Janeza Pavla II. Kardinal Stanisław Dziwisz, ki je bil več kot 40 let papežev osebni tajnik, sedaj pa je poljski kardinal in nadškof Krakova, je v knjigi *Una vita con Karol* (Življenje s Karolom) med drugim zapisal, da je papež leta 2000 razmišljal o odstopu. Zapisal je tudi, da bi za poskusom atentata na papeža leta 1981 lahko stala takratna sovjetska obveščevalna služba KGB.

Dziwisz je v knjigi zapisal, da je papež Janez Pavel II. leta 2000 resno razmišljal o odstopu zaradi slabega zdravja, pa tudi o spremembi cerkvenih pravil, ki bi papežem nalagala, da se z 80. letom starosti poslovijo od aktivne službe in da ne ostanejo na papeškem položaju do smrti. Kljub temu se je odločil, da se mora »pokoriti Božji volji in ostati na položaju, dokler to od njega zahteva

Bog«. Glede poskusa atentata leta 1981 Dziwisz meni, da je bil Mehmet Ali Agca popoln atentator: »Poslali so ga tisti, ki so mislili, da je papež nevaren. Kdo je bil najbolj prestrašen ob vesti, da je novi papež Poljak? Torej, kako ne bi pomislili na komunistični svet? Kako se ne bi spomnili, vsaj hipotetično, na KGB?« Agca je v poskusu atentata huje ranil papeža na Trgu sv. Petra maja 1981. Obstajajo domneve, ki pa niso bile nikoli potrjene ali dokazane, da so pri načrtovanju napada sodelovali bolgarski obveščevalci zaradi povezav Bolgarije z rusko KGB, ki je bila zaskrbljena zaradi podpore poljskemu sindikatu Solidarnost.

Kardinal Dziwisz v knjigi opisuje vse pomembne trenutke papeževega življenja, od 8. oktobra 1966, ko ga je takrat še nadškof Karol Wojtyła imenoval za svojega tajnika, pa vse do papeževe smrti 2. aprila leta 2005. Kardinal Dziwisz v knjigi, ki je prava zakladnica še nikoli objavljenih podrobnosti, piše med drugim o izvolitvi Wojtyły za papeža leta 1978, njegovi podpori Solidarnosti in poskusu atentata leta 1981, opisuje pa tudi odnos papeža s takratnim komunističnim režimom na Poljskem. Knjiga pomeni tudi kroniko vsakdanjega življenja papeža Janeza Pavla II., od njegovih pogostih poti v tujino do pomembnih zgodovinskih dogodkov, kot so bili padec berlinskega zidu in teroristični napadi na ZDA 11. septembra 2001. Ne manjkajo niti podrobnosti o papežu Wojtyli kot človeku. Knjigo je izdala italijanska založba Rizzoli, 29. januarja pa je izšla tudi na Poljskem. Knjiga sicer pomeni pa zapis pogovora Dziwisza z novinarjem Gianom Francom Svidercoschijem. V Italiji je knjiga že nalletela na velik uspeh, prodali so jo že v več kot sto tisoč izvodih.

Iz tednika *Novi glas*

Kardinal Stanisław Dziwisz o zadnjih besedah Janeza Pavla II.

»Pustite me, da grem v Očetovo hišo.«

RIM, 31. marca 2006 (ZENIT.org). – Objavljamo izveček prispevka kardinala Stanisława Dziwisza, krakovskega nadškofa, ki je bil tajnik Janeza Pavla II., za knjigo 'Pustite me iti' ('Lasciatemi andare'), izdano v Italiji pri Edizioni San Pablo. Knjigo prevajajo v razne jezike.

Globoko združenje Janeza Pavla II. z Bogom in njegova udeležba pri velikonočni skrivnosti sta izstopala v zadnjih dneh njegovega življenja. Telo je od dne do dne pešalo, v duhu pa je ostal močan, da »je ljubil do konca« (Janez 13,1). Prvič, da papež ni mogel biti na čelu obredov velikonočnega tridnevja. »V duhu sem z vami v Koliseju,« je zapisal na veliki petek v sporočilu, ki je bil namenjen udeležencem križevega pota, in dodal: »Češčenje sv. Križa nas vabi k dolžnosti, ki se ji ne moremo izogniti: poslanstvu, ki ga je sv. Pavel izrazil z besedami 'dopolnjujem v svojem mesu, kar manjka Kristusovemu trpljenju, za njegovo telo, ki je Cerkev' (Kološanom 1, 24). Jaz tudi darujem svoje trpljenje, da se uresniči božji načrt in da se njegova beseda širi med ljudi.« Sedel je pred oltarjem v svoji privatni kapeli, sledil pobožnosti pred televizijskim zaslonom in molil. Pri 14. postaji je vzel v roke križ in nanj pritisnil svoj strpljeni obraz, kot bi hotel reči s Petrom: »Gospod, ti veš vse; ti veš, da te ljubim« (Janez

21, 17).

Kristusova ljubezen, močnejša kot smrt, ga je v duhu krepila in to je hotel izraziti na veliko noč, ko se je opoldne pojavil na oknu, da bi podelil blagoslov Urbi et Orbi. Vendar od ganjenosti in trpljenja ni mogel spregovoriti besed; naredil je z roko samo znamenje svetega križa in z gesto odgovoril pozdravu vernikov. To gesto nemoči, trpljenja in očetovske ljubezni, kot tudi tisti ganljivi molk Petrovega naslednika, je ostalo neizbrisno v spominu in v srcih ljudi vsega sveta. Tudi sv. oče je bil globoko ganjen vsled tega. Ko je šel stran od okna, je rekel. »*Ce ne morem vršiti poverjenega poslanstva, bi bilo morda bolje, če bi umrl.*« In takoj pristavil: »*Naj se zgodi Tvoja volja... Totus tuus.*« V vsem svojem življenju ni želel drugega.

Smrti se ni bal. Skozi vse življenje ga je vodil Kristus in je vedel, da gre k njemu. Med obhajanjem Velikega jubileja leta 2000 je zapisal v svoj testament: »*Prosim ga, da me pokliče, kadar on hoče. Če živimo, za Gospoda živimo; če umrjemo, za Gospoda umrjemo... Gospodovi smo*« (Rimljanom 14, 8). Vedno je bil globoko prepričan, da človek ob koncu zemeljskega romanja ni obsojen, da pade v temo, v bivanjsko praznino ali v prepad niča, temveč, da je poklican na srečanje z najboljšim očetom, ki ljubeznivo sprejme z odprtimi rokami lastnega sina, da mu da polnost življenja v presveti Trojici.

Ker je vedel, da se mu bliža čas, da gre v večnost, je sklenil, v soglasju z zdravniki, da ne gre v bolnišnico, temveč ostane v Vatikanu, kjer je imel preskrbljeno neobhodno potrebno zdravniško oskrbo. Hotel je trpeti in umreti v svoji hiši, v bližini groba apostola Petra. Zadnji dan njegovega življenja – v soboto, 2. aprila – se je poslovil od svojih bližnjih sodelavcev v Rimski kuriji. Ob njegovem vzglavlju se je nadaljevala molitev in bil prisoten kljub visoki vročini in ekstremni slabosti. Popoldne pa je v nekem trenutku dejal: »*Pustite me, da grem v Očetovo hišo.*«

Prevedel S.S.

MEDŽUGORJE Z VIDIKA PAPEŽA JANEZA PAVLA II.

O pogledih papeža Janeza Pavla II. na Medžugorje je slovaški škof Pavel Hnilica v nekem intervjuju, v prevodu objavljenem v reviji Mir - Odmev Melugorja, povedal naslednje:

Ko sem leta 1984 obiskal svetega očeta v Castel Gandolfu, sem mu pripovedoval o posvetitvi Rusije Brezmadežnemu Srcu Marijinemu, ki sem jo mogel izpeljati 24. marca istega leta na neverjeten način. To sem lahko storil v katedrali Vnebovzvetja v Kremlju sredi Moskve, tako kot je želela Božja Mati v Fatimi. Papež je bil zelo ganjen in je menil: »*Božja Mati te je za roko vodila tja.*« Jaz pa sem mu odgovoril: »*Ne, sveti oče, nesla me je na svojih rokah.*« Zatim me je vprašal, kaj mislim o Medžugorju in če sem že kdaj bil tam. Rekel sem mu: »*Ne, Vatikan mi tega ni prepovedal, mi je pa odsvetoval.*« Pogledal me je prav odločno in mi rekel: »*Pojdi inkognito v Medžugorje, tako kot si bil tudi v Moskvi. Kdo ti to lahko prepove?*« Tako mi papež ni uradno dovolil, je pa našel rešitev. Odšel je v svojo delovno sobo in prinesel knjigo o Medžugorju, ki jo je napisal francoski mariolog Rene Laurentin. Začel mi je iz nje brati nekatera mesta in me opozoril na to, da so medžugorska sporočila v zvezi s fatimskimi. »*Glej,*« mi je rekel. »*Medžugorje je nadaljevanje fatimskega sporočila. Sploh pa se Božja Mati zdaj prikazuje v komunistični deželi prav zaradi težav, ki izhajajo iz Rusije.*« Že takrat je papež videl svoje poslanstvo v tem, da bo v svojem pontifikatu fatimska sporočila prenesel v življenje. Zato je tudi takoj razumel to zvezo. Potem sem tri ali štirikrat inkognito odpotoval v Medžugorje. Toda takratni mostarski škof msgr. Žanič mi je pisal, naj ne pridem več,

Škof Pavel Hnilica s papežem Janezom Pavlom II.

sicer bo pisal papežu. Najbrž ga je kdo seznanil z mojim bivanjem v Medžugorju. Meni pa se ni bilo treba bati svetega očeta.

Drugič sva se pogovarjala o Medžugorju 1. avgusta 1988. K svetemu očetu so prišli člani zdravniške komisije iz Milana, ki so takrat preiskovali vidce. Eden izmed njih je povedal, da jim je mostarski škof ob tem povzročal težave. Sveti oče je rekel na to: »*Ker je v tisti škofiji škof on, ga morate poslušati.*« Zresnil se je in dodal: »*Toda pred Božjo sodbo se bo moral zagovarjati, če je ravnal pravilno.*« Sveti oče je ostal zamišljen, potem pa je še dodal: »*Danes svet izgublja čut za nadnaravno, to je čut za Boga. Toda mnogi najdejo ta čut na novo v Medžugorju po molitvi, postu in prejemu svetih zakramentov.*« To je bilo najlepše in najbolj neposredno povedano o Medžugorju. Prevzelo me je, kajti takratna izjava komisije, ki je pregledovala vidce, je izjavila: »*Ni ugotovljeno, ali gre za nadnaravne stvari.*«

Iz revije Glasnik Kraljice miru

STALINIZEM MED SESUTJEM IN TLENJEM

AMBROŽ KODELJA

Polemike o odstopu poljskega škofa msgr. Stanisława Wielgusa takoj ob imenovanju za varšavskega nadškofa so doživele najrazličnejše komentarje. Od tistih, ki to odobravajo, češ naj se stvar razjasni, pa do tistih, ki temu nasprotujejo, ker bodo takšna dejanja potegnili za seboj še druga in tako sprli Poljake same. Kdo ima od vsega tega koristi? Bosta narod in poljska Cerkva očiščeni? Ali pa so mogoče na pohodu novi stalinisti? Zločinec kaže svojo žrtev, da zakrije svoj zločin in mu to celo uspeva! Zato se je nadškof umaknil iz te igre.

Ne vem, če ste se kdaj vprašali »Kaj je bil sploh stalinizem?« Stalina se spominjamo kot strička z brki in v tistem času se je prepevala znana pesem Volga, Volga.. Stalinizem se je sesul, malokdo pa reče, da lahko še vedno tli, kjer je nekoč bil, ali pa celo ima nova žarišča z drugačno žerjavico!

Zavedati se moramo, da stalinizem ni in ne bo imel časovnih mej in da je zato lahko dolgotrajen, četudi ga na videz ne zapazimo! Kaj je bilo bistvo stalinizma? Marsikdo si tega vprašanja sploh ne postavlja. Jedro stalinizma je bilo v strahu, ki je bil podkrepljen z grožnjo. To dvoje pa je bilo najmočnejše orožje tedanje komunistične politične policije, v Rusiji KGB, v Sloveniji UDBA, v Srbiji KOS (ta se je celo raztezal po celotnem tedanjem jugoslovanskem ozemlju). Sicer so vse te politične policije imele svoje lovke po Evropi, nekatere še celo po celem svetu. To danes ni nobena skrivnost.

Zakaj se je komunizem sesul čez noč? Kje so vzroki za to? Odgovor je celo predvidljiv: Ko kdo sodo odstrani obroč, se ta sesuje, pa če je razsušen ali ni! Tako je bilo tudi s komunizmom. Gorbačov je postopoma, vendar vztrajno, sesipal in sesul oba nosilna stebra

Škof msgr. Stanisław Wielgus

stalinizma, strah in grožnjo. Ta procedura je potegnila za seboj sesipanje vseh stalinističnih vej: v katerikoli državi so že bile. Sesipanje je bilo na zunaj neopazno in bliskovito in na prvi pogled sploh ni pustilo vidnih sledov. (Veliko se je o tem pisalo, da je to Božje delo, tudi po zaslugi Karla Woytile, celo po Marijinem posredovanju preko papeža.) Ti sledovi prihajajo na dan šele postopoma in bodo prihajali še kdo ve koliko desetletij!

Ob razpadu stalinizma se je večina ljudi spraševala: »Kako je mogoče, da se je tako trden vzhodnoevropski politični sistem naenkrat sesul?« Na žalost so se v veliki meri tako samo spraševali! Niso pa za njim - razen izbrancev - žalovali! Tudi to veliko pove!

Vsi, ki so tako ali drugače občutili stalinizem na svoji koži ali so občutili samo najrazličnejše frakcije stalinizma, morajo vedeti, da na žalost prav ta že davno sesuti stalinizem v njih še naprej živi, in to ne samo v spominih, ampak tudi s posledicami, ki jih čutijo in jih bodo nosili do smrti. To je grenko, kruto in žalostno spoznanje, ki se ga velikokrat sploh ne zavedamo! Kakršni koli spomini pa, kot vemo, so del sedanjosti in se zato kažejo

v posledicah kot del realnosti v sedanjosti, ne samo v našem narodu, ampak tudi v našem zamejstvu!

Morda se spominjate seje slovenskega državnega zbora 4. decembra 1997, ki je bila posvečena naši slovenski polpretekli zgodovini? Tedaj so nekateri slovenski poslanci zanikali pomen razkritja naših slovenskih medvojnih in povojnih dogodkov, češ da moramo vse to preživeti in živeti sedanjost. Ko so tako, na tak način to kost vrgli v javnost, so istočasno nehote podzavestno in celo javno priznali, da je njihova preteklost sporna. Naredili so si 'medvedjo uslugo' in to tako pred državljani kot tudi pred zgodovino naroda, ki mu pripadajo! Slovenska narodnostna zgodovina jih bo prav zaradi takšnega načina blefiranja imela vedno v zobeh!

Tisti, ki smo vsaj malo tudi študijsko spremljali nacistične procese, nismo česa takega tedaj nikjer zasledili. Ob tedanjih povesih so posamezni nacistični obtoženci hoteli prevaliti svojo krivdo na rajh in firerja, ne pa na pozabo ali celo arhivirati dogodke druge svetovne vojne pred zgodovino in katerim koli narodom. Toliko osebnega ponosa so ti zločinci pri sodnih procesih vsaj na videz pokazali, četudi niso vedno priznali tudi krivde same.

Se vam ne zdi, da ob takšnih dogodkih lahko odkrivamo nova podtalna žarišča stalinizma, čeprav na pogorišču zgodovine in to lahko celo na pogorišču naše slovenske narodne zgodovine?

Iz tednika *Novi glas*

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA – Tako imenovano »Vmesno poročilo«, v katerem je Pučnikova komisija zbrala vse obsežno gradivo o povojnih pobojih v Sloveniji, še zmerom strogo zaupno in da je ne samo pod ključem, ampak da je spravljeno v trezorju pod alarmom, in da je trezor, kar je posebno čudno, v nekdanji stavbi centralnega komiteja Komunistične partije. (*Mladika*)

DRUŽINA IN IZVENZAKONSKE ZVEZE

JURIJ PALJK

»K o je na udaru družina, se rani celotna družba!« je vzkliknil sveti oče Benedikt XVI., ko je v Rimu pozdravil udeležence mednarodnega posveta o naravnem pravu na Lateranski univerzi. »Noben od človeka narejen zakon ne more spremeniti Stvarnikovega zakona, ne da bi pri tem poškodoval v najglobljih temeljih celotno družbo. S tem da se oslabita vloga in pomen družine, se oškoduje celotna družba!« je še povedal papež in se s tem svojim govorjenjem spet vrnil k družini, ki jo pravkar sprejeti predlog zakona o t.i. partnerskih zvezah v Italiji po menju sv. očeta postavlja pod vprašaj. Ža takrat, ko so v italijanski vladi pripravljali zakon, ki naj bi uredil izvenzakonske zveze, je sv. oče izrazil zaskrbljenost

nad dejstvom, da se tudi v Italiji vse bolj uveljavljajo zakoni, ki so po njegovem mnenju »uperjeni proti družini«.

Minuli ponedeljek se je sveti oče torej ponovno vrnil h kočljivemu vprašanju in italijanske zakonodajalce pozval, naj pripravljajo take zakone, ki niso »v odkritem nasprotju z naravnim zakonom.«

V nadaljevanju svojega govora je papež povedal, da je družina »intimna zveza življenja, ki jo je ustvaril Stvarnik in ima svoj obstoj prav v Božjem redu.«

In zato po papeževih besedah: »Noben zakon ne more spremeniti tistega, kar je ustvaril Stvarnik, ne da bi z zakonodajo, ki je v očitnem nasprotju z naravnim zakonom, povzročil negotovo prihodnost družbe.«

Rektor Lateranske univerze msgr. Rino Fisichella je ob papeževih besedah dodal še svojo misel: »Nekaterim je nelagodno, ko se govori o teh resnicah, in bi raje imeli molk in tišino. Nam pa so papeževe besede v oporo.«

Ja, zelo nelagodno je povedati na glas, da stojiš na strani družine in to tudi v državi, kjer je vsaka tretja zveza med partnerji že izvenzakonska in je že izvenzakonskih partnerskih zvez med moškimi in ženskami že preko pol milijona, če o istospolnih zvezah niti ne govorimo!

Res je, lažji je molk in neumno potiskanje glave v pesek, tudi v pesek družbe in države, za katero se še vedno zmotno piše, da je katoliška in krščanska!

Papež nagovarja kristjane in ljudi dobre volje, drugih ne more!

Na nas kristjanah pa je, da živimo kot pričevalci evangelija in ostanemo zvesti družini, kajti »tistega, kar je Bog družil, nihče ne more ločiti!«.

Iz tednika *Novi glas*

»SPOMNI SE« sv. Frančiška Saleškega

S mo v letu 1586. V tistem času je predestinacija, vnaprej določena usoda ljudi, izredno vznemirjala duhove. Calvin je obravnaval to temo s tako trdimi in zastrašujočimi izrazi, da so jih na katoliških stolicah smatrali za hud napad.

Čeprav se Frančišek o tej točki slepo drži kriterija sv. Avgušтина in sv. Tomaža, ni miren: »Kaj pa, če me je Bog zavrgel? Kaj pa, če me je Bog, nesrečneža, zapustil?« Njegovi strahovi postanejo fiksna ideja. V njih je skušnjava in očiščevalno trpljenje, ki

ga je Bog dopustil. Njegovo trpljenje je tolikšno, da se pogosto onesvesti in zdihuje, kot bi umiral. Zato še podvoji svojo molitev, da bi ganil božje srce. Ta agonija dvajsetletne

duše traja dolgih šest let.

Nekega popoldne v januarju 1587, medtem ko ga na poti iz kolegija razjeda njegova stiska, stopi v cerkev San Etienne des Grés. Obupan teče naravnost k svoji Božji materi. V Marijini kapeli ji, ponižno klečé pred njeno podobo, v božji pričujočnosti odpre svoje srce, nato pa vzame v kapeli tablico z molitvijo z okrasnega stebrička in pobožno bere: »Spomni se o Mati... O devic Devica in mati, jaz grešnik, se zdihujoč zatekam k tvojim nogam. Sliši mojo molitev...« Zaradi tožbe njegovega razbolelega srca skušnjava izgine.

Bogu in Mariji posvečen študent Frančišek se je v dokaz tega obvezal moliti rožni venec vse dni svojega življenja.

Mons. Francis Trochu

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (6)

KAPITULACIJA FAŠISTIČNE ITALIJE

Tisti večer smo bili zbrani na ženitvi po poroki brata Rudija z Marijo Kranerjevo. Z nami je bilo tudi več članov vaške straže. Ob 23. uri pride gospod Roessman z novico, kaj se je zgodilo. Italija ni več zaveznica Nemčije, ker je bila premagana od Angležev in Amerikancev. – Brez odlašanja smo se zbrali s poveljnikom Pirihom v postojanki, se oborožili in z vso opremo odšli v vas Slape, da prebredemo reko Ljubljano, ki je tam bolj plitva, vendar smo se do pasu zmočili.

Naše tajno vrhovno vodstvo je imelo pripravljeno povelje, kaj storiti v takem primeru: vse vaške straže naj bi se zbrale na gradu Turjak za nadaljne ukrepe. Pri cerkvi Sv. Urha so se nam pridružile vaške straže iz Bizovika in Dobrunj, nakar smo se vsi podali proti Dolenjski. Zvečer smo prenočili pri vaški straži v Št. Jurju pri Grosupljem, zjutraj pa nadaljevali pot s slovensko zastavo spredaj. V starodavni grad smo prišli dopoldne 10. septembra. V teh dneh se je zbralo tam okrog 1500 mož.

V nedeljo, 12. septembra (ko bi morala biti poroka), je bila maša, po maši zborovanje na obširnem grajskem dvorišču. Pridružila se nam je enota Sokolske legije. Naše vrhovno vodstvo je imenovalo za poveljnika vseh stotnika Albina Cerkvenika-Triglava. Bil je poveljnik manjše čete ilegalnih četnikov Slovenske legije, ki je taborila v vasi Čatež, nedaleč od Turjaka.

Skupen zbor vseh v gradu je bil potreben, da se iz moštva vaških straž sestavijo redne čete in se jim določijo poveljniki ter skupno poveljstvo – štab. Za namestnika

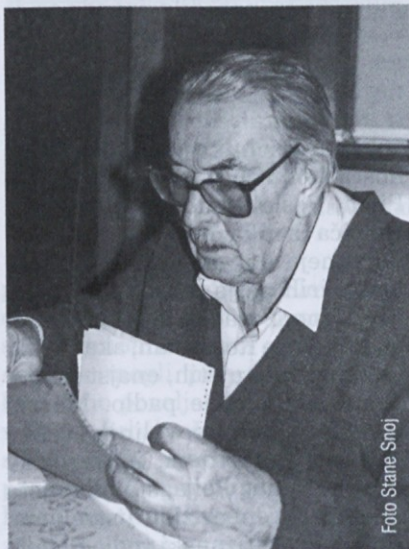

Foto Stane Smoj

poveljnika Cerkvenika je bil imenovan narednik Ferdinand Žlenđer-Žuraj, do tedaj poveljnik vaške straže v Škocijanu in Turjaku. Za pomočnika sva bila imenovana Karel Auersperg iz družine lastnikov gradu in jaz, Ernest Hirschegger.

Pred našim prihodom v Turjak je bila v njem močna italijanska posadka, kjer je bilo skladišče razne opreme, streliva in zaloga hrane, namenjene za porazdelitev vasem občine Velike Lašče.

Po končanem zboru je poveljnik ukazal, naj se zbere skupina 600 mož, dobro oboroženih, naložijo naj se štirje vozovi vojaških potrebščin, hrane pa samo kolikor vsak more spraviti v žepe, kajti pričakovali smo, da bomo med potjo na Zapotok prišli v stik s partizani.

Začasno poveljstvo gradu je prevzel Žuraj in dobil nalogo, da se nemudoma pripravi izpraznitev gradu, naložijo vozovi in se odpravijo tudi na Zapotok, v vas blizu cerkve, ki so jo požgali partizani. Delno je bilo požgano nekaj hiš in šola na Zapotoku. Vanjo se je naselilo naše poveljstvo. – V načrtu

našega vrhovnega vodstva je bil izbran turjaški grad izključno za središče zbiranja vaških straž, nikakor pa ne, da bi ostali v njem in ga branili, če bi bil napaden. Nas 600 je torej odšlo v dolino in navzgor do cilja. Postavile so se straže v bližnjih vaseh Osolnik, Kurešček in drugih. Na Zapotoku je bila Cerkvenikova četniška skupina, ki je bila prej na Čatežu. V šoli je že bil telegrafist Tone Božnar, ki je malo prej pristal s padalom iz letala. Ta je bil prej v službi na neki trgovski ladji, med nas pa ga je poslal minister jugoslovanske vlade dr. Miha Krek iz Kaira. Telegrafist Tone Božnar-Blaž je brzojavne naprave namestil v zgornjem prostorčku šole. Za polnjenje baterije je bilo treba nožno vrteti pedale. To delo sva opravljala Karel Auersperg in jaz. Imel je zvezo z generalom Mihajlovičem v Bosni. Zveza je bila ob dogovorjenem času.

Takoj po prihodu na Zapotok, smo stotnik Cerkvenik in drugi začeli z dobrim mornariškim daljnogledom opazovati premike okoli Turjaka. Razdalja je dva kilometra zračne črte. Bil je jasen jesenski dan. Do večera ni bilo videti znakov odhajanja iz gradu. Tisto popoldne je prišla v grad še ena večja enota vaških straž iz Dobropolja, ki ji je poveljeval narednik Golob, ki pa ga je svojevoljno nadomestil Tone Perne, jurist. Ponoči med 13. in 14. septembrom smo opazili streljanje iz pušk in pokanje bomb minometalcev iz okolice nad gradom, kjer so se zbirali partizani. Proti jutru so zažigalne mine že zažigale strehe gradu. Ker doslej še ni bilo znakov odhajanja iz gradu, smo poslali prostovoljca, sela Salkota, oboroženega s pismenim ukazom, naj posadka grad takoj zapusti. Fant se je vrnil z odgovorom Perneta: »Imamo streliva za tri tedne in zadosti hrane. Branili bomo grad kakor Alcazar (v španski revoluciji)«. Poslali smo še

Božnar Tone,
radiotelegrafist,
rojen v
Polhovem
gradu

»Krek me
je poslal po
Angležih.«
Bal se je, da ga
odkrijejo Nemci.
Zajeli pa so
ga partizani in
umorili.

trojko fantov, med njimi Nandeta Češarka, poznavalca okolice. Vrnili so se s podobnim odgovorom, da bodo grad branili. Medtem smo z daljnogledom razločno opazovali dogajanje okoli gradu. Partizani so na široko obkoljevali grad, videli, kako se je bližal velik oklopnik po cesti, ki je višja kot grajske strehe. Na Zapotoku smo imeli protiletalski top. Naš topničar Cvetkovič je z dvema streloma ustavil oklopnik. Naslednje jutro smo opažali nekakšno premirje. Doslej so naši še krepko odbijali napade. Videli smo vrsto žensk z belo zastavo pred gradom. Partizani so potrebovali premirje, da okrepijo obleganje gradu. Ženske so odšle in obleganje se je nadaljevalo. Opazili smo, da se je skupina iz gradu zapodila ven proti grajskim hlevom in poglala v beg bližnjo enoto partizanov. Upoštevati je treba, da so Italijani svoje orožje in vse drugo prepustili partizanom in da je njihovo poveljstvo v naglici novočilo vse dosegljive moške. Pred kapitulacijo je bilo partizanov večjemu še 3000, zdaj pa v treh dneh gotovo 10.000. Poveljeval jim je Srb Popivoda, kot smo zvedeli.

Z nami na Zapotoku sta bila duhovnika Franc Malovrh-Breznik in Jakob Mavec. Malovrh

pravi: »Jaka, greva! Pri moji duši, bomo videli ali bodo šli ven ali ne!« Na konjih sta odjezdila, pridružil se jima je tudi dr. Kožuh, zdravnik. V grad so prišli, vrnili pa ne več.

Ves dan, 14. septembra, je bil grad že dodobra obkoljen. Skupina, ki je naredila izpad, se je vrnila v grad. Medtem smo tudi na Zapotoku čutili partizansko nevarnost. V vas je padlo več min iz minometalcev. Naša enota na velikem Osolniku je bila v nevarnosti. Vodil jo je poročnik Milko Pirih. Poslali smo sla narednika Dolčiča z ukazom, naj se takoj umaknejo dol do nas. Bila je že noč, Pirih pa je odlašal do jutra. Prepozno. Posadka je bila razbita, padel je Jože Roessman, akademik, več jih je bilo ujetih, enajst fantov domá iz Polja, je padlo. Martin Dimnik, bivši poveljnik vaše straže v Šmartnem, in Jaroslav Novak, tudi iz Polja, sta bila ujeta in ob cerkvenem zidu ustreljena. Ubil ju je partizanski vodja Semič-Daki. Naša pomoč Turjaku je bila nemogoča. Grad je bil ves v ognju. Mi smo bili že tri dni brez zadostne hrane in utrujeni. Dne 14. septembra sta prišla na Zapotok velikolaški župan Patermost in dekan, svetnik Karel Škulj. Župan je pri kmetu kupil živinče, da smo imeli jesti neslano meso in juho. Nekateri pa smo na njivi krompirja, ki so ga kmetje že izkopali, še našli nekaj drobnega.

Malovrh in Mavec sta nesla v grad sporočilo, da bomo iz Zapotoka odšli vsi opolnoči med 14. in 15. ter za znak odhoda izstrelili tri zelene rakete. Popoldne 14. septembra je bivši poveljnik vaše straže poslal znano dekle v dolino do vasi Želimlje. Vrnila se je s sporočilom: pot je varna in prosta, partizanov ni opazila.

Tiste dni se nam je na Zapotoku pridružila skupina četnikov, plavih, s poveljnikoma polkovnikom Jožetom Dežmanom in stotnikom Jankom Debeljakom. Nesporazum, komu po stopnji pripada poveljstvo, se je rešil tako, da poveljnik ostane Cerkevnik, določen po vrhovnem poveljniku Slovenske legije Peterlinu, ki pa je ostal v Ljubljani in ni hotel priti na Turjak, kot bi moral.

Pred odhodom smo uničili odvisno orožje, ostalo pa na vozovih odpeljali z nami. – Pozneje smo zvedeli, da so naši na gradu razločno videli one tri zelene rakete. Odšli smo torej po ozki gozdni poti navzdol počasi, saj smo bili trudni in neprespani. Nisem vedel, da se more dremati celo med hojo, ob meni pa Stane Bitenc. Vodil sem konja, naloženega z Božnarjevo brzojavno opremo, Bitenc pa konja z nahrbtniki in kovčkom prenosnega oltarja g. Križaja, ki je bil kurat v bizoviški oziroma Sv. Urha postojanki. Omeniti moram, da se je vaška straža Sv. Urha, ki je prišla z nami na Turjak, že naslednji dan vrnila na svojo postojanko, ki so jo napadli partizani Cankarjeve brigade. – Ko pridemo v dolino pred Želimlje, pride ukaz od spredaj, od ust do ust: »Vsi mitraljezi naprej!« Bilo jih je 80. V hipu so zaropotali vsi hkrati. Na čelu kolone so hodili Boh, Frakelj in Benko. Zaradi tako silnega hrupa strojnica so se konji, vpreženi v vozovih, splašili in uhajali nazaj. Bitenc, Božnar in jaz smo bili na koncu dolge vrste na umiku.

Vas Želimlje so imeli zasedeno partizani. Začel se je medsebojni spopad ob polni luni. Na koncu vasi stoji kapelica, odtod pa je travnik, ki ga bo treba preteči. Ker so na ta travnik neprestano padale mine, smo ga pretekli v majhnih skupinah, v vasi pa je potekalo bojevanje od hiše do hiše. Nihče ni bil ranjen. Med temi partizani je bilo tudi več naših fantov, ujetih na Osolniku, ki se jim je posrečilo zbežati, kot so nam pozneje povedali. Bili so mladoletniki, ki so morali kopati grobove za padle. Povedali so, da je v Želimljem padlo okrog 50 partizanov.

Urejeno smo nadaljevali pot do Pijave Gorice, kjer je razpotje cest, ki gresta ena proti Škofljici in druga na Ig. Škofljico so že zasedali partizani, velika vas Ig pa leži pod gozdnatim hribom, kjer pa ni bilo varno hoditi. – Prvotni načrt po odhodu iz Turjaka je bil, priti do Polhograjskih dolomitov, kar pa tedaj že ni bilo mogoče. Soglasno smo se odločili, da se po najkrajši poti napotimo proti Ljubljani pre-

ko Ljubljanskega barja čez travnike, jarke in močvirja do Črne vasi. Med tem pohodom so nas iz Škofljice obstreljevale partizanske strojnice, vendar so krogle žvižgale previsoko.

Dne 15. septembra opoldne smo se ustavili pred to vasjo. Bilo nas je 700. Po kratkem posvetovanju je bilo odločeno, da gredo naši predstavniki v Ljubljano poizvedovat o možnosti vkorakanja. Odšli so dekan Karel Škulj, župan Paternost in stotnik Albin Cerkvenik. Po eni uri in pol se gospodje vrnejo s sporočilom: Ljubljano zasedejo Nemci in jih je le 800 v mestu. General Rupnik, doslej župan mesta, je na svojem mestu. Nemškemu poveljniku se je razložilo o našem položaju in stanju. Naroča, naj počakamo, da do nas pripelje kamion, da nanj naložimo orožje, ki ga bomo pozneje dobili vrnjeno. Kamion res kmalu pride, oddamo orožje in se napotimo proti mestu v tako imenovano Domobransko kasarno. To je zasedala manjša nemška enota. Utrujeni smo plegli po dvorišču in se odpočili.

Popoldne nam pripelje nam znan fant iz vaške straže na motorju poročnika Evgena Rupnika, generalovega sina, ki nam

Vaški stražarji iz Bizovika so po italijanski kapitulaciji postali domobranci.

pravi: »Ustanovilo se je Slovensko domobranstvo.« - Na dvorišču je stal kamion z našim orožjem, ki smo ga mogli prevzeti. Nato je bilo dano povelje, da odkorakamo v Šentjakobsko šolo, kjer se je sestavil štab, moštvo pa zasedlo prostore. Za poveljnika je bil določen stotnik Emil Cof, četnik, za pomočnika si je izbral Karla Auersperga in mene. Po splošnem preurejanju novih enot in pošiljanju patrol po okolici, smo končno postali domobranci kot nova Slovenska narodna vojska. Prva postojanka se je utrdila na Ljubljanskem gradu dne 16. in 17. septembra.

Na Turjaku pa se je nadaljevalo obleganje gradu, rušenje zidov z najtežjim italijanskim topom, ki so z njim streljali italijanski vojaki. V nedeljo, 19. septembra, je bilo sklenjeno premirje in predaja branilcev, z obljubo partizanskega poveljstva, da jim je zajamčeno življenje, kot smo zvedeli pozneje. Partizani so vdrli v grad, najprej postrelili 36 ranjencev, ujetnike zvezali po parih, privezali na dolgo vrv in jih odvedli preko Velikih Lašč v Kočevje, nato pa skoro vseh 800 mučili in pomorili.

Nekaj poročil o grozotah na Turjaku so zvedeli tudi ljudje v mestu. Tako je tudi Kosančeva družina slišala, da ni upanja, da bi se jaz kdaj vrnil. Moj predstojnik Emil Cof mi je dovolil, da grem obiskat družino. Ko pridem h Kosančevim, je bila tam tudi Minka, moja nevesta, z obema mojima hčerama, Jano in Pavlino.

Začudenje je bilo veliko, ko so me zagledali... Dogovorili smo se, naj bi bila poroka v nedeljo, 19. septembra. - Vrnil sem se v kasarno v štab. Medtem je bil ustanovljen nov glavni štab z vrhovnim poveljnikom, polkovnikom Krennerjem. Dobil sem nekaj dni dopusta. Poroka je bila pri Sv. Petru v Ljubljani, poročil naju je župnik Košmerlj, za pričo je bil prijatelj prof. Janez Grum, nakar je bilo skromno poročno kosilo pri Kosančevih na Resljevi cesti. Nova družina se je udomačila v mojem domu na Vevčah 110, župnije Device Marije v Polju.

Drugič dalje

Turjaški grad

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (29)

BEG II.

Počasi sem stopal proti Aninemu stanovanju. Še vedno je snežilo. Ane ni bilo doma, najbrž je šla volit. Pred vrati nisem smel čakati, odpravil sem se, da še enkrat pozdravim Zmaga in njegove.

Res sem kake pol ure posedel med njimi, potem sem se poslovil od mame in Lidije, ki sta jokali, in od prijatelja, s katerim sva skupaj preživljala zgodnjo mladost.

Medtem me je Ana že čakala. Čeprav je rekla, da me bo spremljala do postaje, sva se poslovila za zaprtimi vrati. Jokala je. Skrbela je zame kot za člana lastne družine, mene pa je takrat še bolj pekla vest za nagajivosti, s katerimi sem ji grenil leta, ko je delala pri nas. Ko sem bil otrok, se mi je zdelo naravno, da je »naša Ana« del družine. Šele v kasnejših letih sem se zavedel plemenitosti in zvestobe tega resnega dekleta, ki je preživela več svojih mladih let v naši družini kakor v lastni.

Da ne bi odhajal praznih rok, mi je Ana pripravila moj stari nahrbtnik in dala vanj popotnico. Tja sem spravil še drugo, kar sem do tedaj nosil pod bluzo. Za vsak primer je Ana nahrbtnik zavila v papir in rekla, da ga bo do postaje nesla za menoj. Ustavil sem se pri Velikonjevih, kjer sem dobil obljubljeno osebno izkaznico, gospa pa mi je posodila še plašč, ki je prekril modro ameriško letalsko uniformo. Med vojaki in miličniki, ki jih je bilo na cestah vse polno, bi moja obleka lahko vzbujala pozornost. Manj verjetno je bilo, da bi me kdo vprašal po dokumentih, če bom kolikor mogoče podoben sivi množici. Plašč naj bi vrnil skupaj z legitimacijo.

Na postaji mi je Ana izročila zavitek z nahrbtnikom. Ne spomnim se, da bi kupil vozni listek, morda je bila vožnja na dan volitev prosta ali pa je Ana opravila to namesto mene. Še stisk roke in odtrgal sem se od naše zveste Ane ter stopil s skupino potnikov proti vlaku, ki je čakal. Ob enajstih je stroj zažvižgal, potegnil in moj beg se je pričel. Ko sem stopil v železniški voz, sem za seboj porušil mostove. Bil sem ubežnik.

S tesnim srcem sem sedel poleg okna in gledal, kako beže mimo mene zasnežena gorenjska polja in gozdovi. Prvič sem se vozil z vlakom v tisto smer. Z nikomer nisem govoril, nikogar poznal, le pazil sem, da ne bi zgrešil postaje, na kateri mi je kurir naročil, naj izstopim. Križe, zadnja postaja pred Tržičem ...

Izstopil sem. Nihče drug ni zapustil vlaka. Rahlo je snežilo. Vlak je potegnil in odsopihal. Na ploščadi sem

stal sam, le od daleč sta me gledala dva oborožena vojaka, ki sta stražila postajo. Nihče ni čakal name. Vedel sem, da se ne smem obirati. Odšel sem s postaje, a nisem vedel kam.

Pred seboj sem videl prazno cesto, ki je vodila skozi zasnežena polja do oddaljene vasi. Žive duše ni bilo nikjer, a vojaka z rdečo zvezdo na kapah sta utegnila gledati za mano, zato sem stopal, kakor da bi poznal pot. Pri srcu pa mi je bilo skoraj kakor takrat, ko so me vrnil. Obljubljene pomoči ni bilo. Bil sem prepuščen sam sebi. Kaj bom naredil sredi zime, brez znancev pred zameglenimi Karavankami? Pod nogami mi je cmokala snežena plundra. Bližal sem se neznani vasi. Kaj naj storim, ko pridem do prvih hiš? Imelo me je, da bi vas na kak način obšel in se izgubil v gozdu, pa je bilo vse zasneženo in pot je vodila v sredo vasi. Ustaviti se nisem smel. Bil sem edini človek na beli ravnini in zato tudi od daleč prav lahko viden.

Na pol pota do vasi se prikaže izza grma postava. Spoznal sem neznanca, ki mi je prinesel očetovo pismo. Strah se mi je kakor ogromna skala zvalil s srca.

Fant se ni ustavil. Kar mimogrede je pojasnil, da je hotel vedeti, če me kdo zasleduje. Hitro je stopal naprej in rekel, naj mu sledim v razdalji nekaj metrov. Tako me je pripeljal v vas, med hiše, na dvorišče in na podstrešje kmečkega doma, kjer sta bila skrita vodnika s Koroške.

Takrat nisem imel časa pa menda tudi ne volje, da bi razmišljal, zakaj bežim iz domovine. O tem sem mislil kasneje. Življenja mi niso hoteli več vzeti, ječa je bila za mano, zavod je bil vedno bolj znosen in izgledi za študij dobri. Zakaj sem se odločil za beg? Iz želje po avanturi gotovo ne. Nisem si želel ponovnega skoka v neznano in tudi sicer nisem imel v sebi pustolovskih nagnjenj. Da bi se izognil vplivu KP, ki je bil vedno močnejši in ki bi me verjetno postavil pred železno izbiro sodelovanja ali životarjenja? Do neke mere je bil strah pred lastno slabostjo gotovo nagib za beg, a se bojim, da ne glavni. Človeška komodnost je velikokrat močnejša od razsodnosti in od bojazni pred prihodnjimi težavami. Tudi v mojem primeru bo verjetno tako. Ljubezen do staršev, ki so bili na Koroškem sami? Lepo bi bilo napisati, da je bil to odločilni razlog. Seveda sem imel rad ata in mamo, a da bi tvegala glavo za to, da bi ju videl? Dvomim, da bi bila takrat v meni tako živa želja po snidenju, da bi prevpila strah, ki sem ga čutil ob tveganju pobega. Vedel pa sem, da sta sama, na robu starosti, pa tudi na pragu velikega, nepoznanega sveta. Moja dolžnost je bila skrbeti zanju in za ubogo tetko, ki ju je - na mojo prošnjo - spremljala. Ni bilo junaške romantike v moji odločitvi; storil sem le to, kar sem vedel, da je moja dolžnost.

Zdaj sem stal v podstrešni sobici pred dvema neznanimi možakoma. »Ta dva te bosta peljala čez mejo,« mi je dejal dotedanji vodnik, vzel plašč in izposojeno izkaznico, se poslovil ter naglo odšel. Njegova naloga je bila opravljena.

Na postelji sem videl dve brzostrelki, na mizi pištoli, za pasom ročne granate, iz torbe v kotu je gledal konec rezervnega šaržerja, poln svetlih krogel.

Starejši me je gledal, medtem ko je z žepnim nožem rezal sir in klobaso. Stegnil je roko: »Jaz sem Jan-ko.«

Stisnil sem močno desnico in potem še njegovemu pomočniku - Mirku. Povabila sta me, naj sedem in jem.

Po strmih stopnicah je prišlo v sobico deklet. Prineslo mi je kosilo. Medtem ko sem se krepčal za pot, je Janko ogledoval ameriške čevlje na mojih nogah.

»Nimaš drugih čevljev?« je vprašal.

»Zakaj?« sem hotel vedeti.

»Ker s temi v snegu ne boš prišel daleč. Imajo skoraj gladke gumijaste podplate.«

Poparjen sem ga gledal. »Kaj pa zdaj?«

»Bomo videli. Bo že kako!« me je pomiril in legel na posteljo. Pričelo se je mračiti. Na stopnicah je zaropotalo. Prišla sta še dva ubežnika, ki naj bi šla z nami čez gore v Avstrijo.

Bila sta kako leto starejša od mene, a med seboj si nista bila nič podobna. Lojze je bil videti šibek in bolj molčeč, Rado pa močan, čokat, živahen fant. Zvedel sem, da bežita, ker sta bila zaprta in sta sita Jugoslavije. Nihče ni slutil, da je enega od obeh poslala OZNA, da odkrije zveze in poti, po katerih so ljudje bežali čez mejo. Takrat sem videl v teh fantih le preganjana tovariša, ki bosta skupaj z menoj nastopila negotovo pot v gore in sneg.

Po obilni večerji smo se pripravili. Zvedel sem, da se bomo del poti peljali z avtom. Res je kmalu zapel pred hišo avtomobilski motor. Stekli smo po stopnicah in se v temi zbasali v majhen avto, ki je brez luči stal pred hišo.

Motor je zabučal in zdrveli smo. Če sem pogledal skozi zarosene šipe, sem medlo videl napise in zastavice, s katerimi je bil avto okrašen. Čez dan je prevažal volilce na volišča. Šofer je vozil hitro po rahlo vzpenjajoči se cesti proti goram.

Nenadoma se je avto ustavil. Za hip so nas ošinili reflektorji nekega vozila, ki nam je prihajalo nasproti. Skočili smo iz avta, stekli po polju proč od ceste in plegli v sneg. Slišati je bilo petje in harmoniko ... volilci so slavili zmago. Naš avto je oddrčal prazen po cesti v temo, medtem ko je ovenčani tovornjak z veselimi volilci švignil mimo. Niso nas opazili.

Kmalu se je naš šofer, kasneje sem izvedel, da je bil to Jankov brat, vrnil po cesti - brez luči. Po kratkem

posvetu je avto odpeljal prazen, medtem ko smo mi zavili s ceste v varno temo grmičevja. Previdno smo prišli do neke vasi, kjer smo našli zavetje pri dobrih ljudeh. Postregli so nam s kuhanim kostanjem. Potem nas je - vse tri begunce - peljal hišni gospodar, starejši mož, na skedenj, od koder je bil vhod v skrivališče. Prespali smo v luknji, globoko doli pod senom. Janko in Mirko sta spala drugje. Dolgo nisem zaspal. Motile so me miši, ki so šumele po senu krog nas. Ko pa sem le zaspal, sem spal kot ubit, dokler nas ni navsezgodaj zbudil sivolasi gospodar. Bil je čas.

Zlezli smo iz skrivališča in zajtrkovali. Mene je dobri mož poklical v stran in mi izročil par novih gojzarjev, češ naj jih pomerim. Prav so mi bili. »Ker sicer v gorah ne bi daleč prišel,« je zagodrnjal sam sebi v brke. Lepo sem se mu zahvalil, pa je dejal, naj jih na Koroškem vrnem Janku, ki že ve, kaj storiti z njimi. Kasneje sem slišal, da je imel med begunci na Koroškem sina mojih let. Čevlji so bili namenjeni njemu, meni pa so olajšali beg.

Bil je ponedeljek, 28. oktobra.

Megla je ležala nad dolino in ni se še prav zdanilo, ko nas je pet z nahrbtniki otovorjenih postav krenilo v hrib. Moj nahrbtnik je bil, hvala Bogu, na pol prazen. Papirjem in Anini popotnici sem dodal le svoje težko pridobljene ameriške čevlje za potem, ko bom moral gojzarje oddati lastniku. Čim bolj je bilo strmo, bolj sem bil svoje revščine vesel. Spoznal sem, da preveliko imetje tlači človeka k tlom. Sopihali smo proti vrhovom gora, ki so se od časa do časa pokazale iz megle.

Hodili smo v gosjem redu: Janko, Mirko, jaz, Lojze in Rado. En mož in štirje fantje. Vodnika sta bila obožena.

Za pot je Janko izbral tako zgodnjo uro, ker je bilo še mračno, pa vseeno dovolj svetlo, da ne bi padli v katero od vojaških zased, ki so bile baje ponoči razpostavljene tam okoli. Stopali smo molče in se skupaj z meglo dvigali

iz doline preko polj in travnikov proti gozdovom.

Ko smo bili že med drevjem, je Janko postal, da smo si oddahnili, obenem pa nas je posvaril. Povedal je, naj se premisli zdaj, kdor se hoče premisliti, ker od tu naprej ne bo več druge možnosti kot vztrajati in doseči mejo. Molčali smo.

Potem je Janko zahteval, da se zavežemo s prisego, da ne bomo nikomur nikdar omenili poti, po kateri smo prišli, ne ljudi, ki so nam pomagali pri begu in s tem tvegali življenje. Glasno in resno smo prisegli pri Bogu, da bomo molčali in se bomo v bodoče tudi vedli, kot da se ne bi poznali.

Eden izmed nas je prisego prav kmalu zavestno prelomil. Jaz sem jo vzel zares in jo držal dolga leta. Po prihodu v novo deželo sem Janka včasih srečal. Takrat si je služil kruh kot zidar. O mojem begu nisva nikdar govorila, skraja zaradi varnosti, kasneje iz navade. Potem sem izgubil stik z njim. Čez leta sva se spet srečala v buenosaireskem Lourdu, na slovenskem romanju. Povedal sem mu, da še vedno držim dano mu besedo. Čez nekaj dni me je poklical po telefonu in me odvezal prisega. Do takrat nisem nikomur povedal, da je bil ta dobri mož, ki me je v snegu prepeljal čez mejo, Janko Marinšek. Zdaj živi kot ugleden podjetnik z družino v bližini Buenos Airesa.

Janko je bil molčeč, a zanesljiv in odgovoren človek, ki je bil vso vojno zaupnik in kurir Slovenske legije. V Vetrinju, tisto nedeljo, 27. maja, ko je odhajal iz taborišča prvi transport domobrancev, mu je major Bitenc naročil, naj sledi transportu, da bodo vedeli, kam odhaja. Janko je prišel na kolesu do Podgore, ko je vlak že odpeljal. Brez uspeha je poizvedoval med ljudmi, v katero smer je zavil vlak, ko je odpeljal s postaje proti zahodu. Nihče ni gledal za vlakom. Tako je Janko, ko se je vrnil, tudi poročal. Kmalu po tem, ko se je razvedelo, kam vozijo Angleži domobrance, je pričel hoditi skrivaj nazaj čez jugoslovansko mejo. Marsikomu je pomagal pri begu iz Titovine. To je delal brez vsakega plačila. Vse življenje gledam v tem požrtvovalnem in pogumnem človeku enega svojih velikih dobrotnikov.

Kasneje sem slišal, da je bil drugi, mlajši vodnik, ki smo mu rekli Mirko, baje Nace Križman. Videl ga v taborišču nisem več, ker je menda kmalu odšel v Kanado.

Tisto mrzlo jutro je bila moja edina skrb, da sem držal korak z vodnikoma in da ne bi naleteli na kako patrolo ali obmejno stražo, ki so bile v tistih časih posejane precej na goso. Hitro smo stopali navkreber. Kmalu smo bili iz megle. Hodili smo ves dan in le dvakrat smo prav kratko počivali. Stopali smo molče, vzpon je bil vedno hujši. Nisem zaostajal, a opazil sem, da me je Janko gledal malo zaskrbljeno. Pol drugo leto že nisem delal podobnih vzponov in od zavora si očitno še nisem povsem opomogel. Že blizu meje sem pozno popoldne pričel omagovati: vse se je vrtelo krog mene in sneg se mi je pričel rdeče svetiti. Janko mi je ukazal, naj ležem v sneg in mi dal več sladkornih kock, ki sem jih poplaknil z vodo. Odleglo mi je, a pot smo nadaljevali počasneje in

zajel nas je meglen mrak.

Tik pred mejo smo zaradi megle, polmraka in zasnežene pokrajine zgrešili pot. Nekajkrat smo menjali smer, da bi se vodnika lažje orientirala, pa smo zašli na melišču, na kamenje, pokrito s snegom. Pod čevlji je tu in tam zahreščalo, nekajkrat smo sprožili pod snegom večje kamne, ki so se pričeli valiti in grmeti sredi nočne tišine v gozd pod nami. To še daleč ni bilo neslišno plezanje, ki bi bilo priporočljivo v neposredni bližini zastražene meje.

Bližali smo se grebenu, za katerim je bila meja. Temne sence na koncu bele snežne lise so pričale, da je rob poraščen. Kar zaslišimo udarce sekire in človeške glasove. Lezli smo naravnost proti jugoslovanski obmejni stražnici.

Pričeli smo se umikati. Spet se je valilo kamenje pod nogami. Vojaki so ga gotovo slišali, a ker noben tihotapec ne dela takega ropota, so morda mislili, da so srnjaki ali gamsi, ki se preganjajo po skalah in prožijo kamenje. Ko smo se spustili spet v varno temo gozda, sta vodnika našla smer in to pot smo prilezli do meje res neslišno. Medtem se je znočilo.

Ležali smo na robu petnajstmetrskega izsekanega pasu, ki je razmejeval obe državi. Vodnika z brzostrelkama sta opazovala mejo na obeh boki, mi trije begunci smo čakali malo zadaj, v sredi med njima. Nihče se ni ganil. Poslušali smo in gledali bel pas pred sabo, ki je bil kljub temni noči menda prav zaradi snega dobro viden. Vse je bilo tiho. Janko mi je pokazal z roko grapo na oni strani in zašepetal: »Steci!« Pognal sem se v tek. Nekaj skokov in bil sem v Avstriji. Stisnil sem se v senco najbližjega grma. Za menoj sta posamič prečkala mejo tudi Rado in Lojze, nato še vodnika. Stopili smo še nekaj korakov, da smo bili skriti za skalami, nato smo se odkrili in vsi skupaj na glas zmolili v zahvalo. Bilo je 28. oktobra ob 7.55 zvečer.

Ves dan je bilo nebo pokrito z nizkimi sivimi oblaki, a ni snežilo. Zdaj pa je spet pričelo naletavati. Prav kmalu nas je zajel pravi snežni metež. Kake tričetrt ure smo se spotikali po temi, pa se končno ustavili v neki globeli. Imeli smo sicer dve električni žepni svetilki, a je bilo, kakor da bi hodili po rovu, polnem skritih pastí. Padali smo, se lovili in spotikali ob koreninah in prikritih kotanjah. Kmalu sta vodnika spoznala, da ponoči v snegu ne bomo prišli daleč.

V varstvu starega drevesa smo se za silo utaborili. Na mogočno deblo sta vodnika pritrdila šotorsko krilo in, ne vem kako, zakurila prav majhen ogenj. Stisnili smo se pod zasilni šotor in gledali, kako je krog nas brez prestanka snežilo. Snežni metež je kakor bela zavesa zagrnil ves svet krog našega ognja.

Ko sem se s svitom prebudil, je ogenj še tlel. Pospravili smo zasilni tabor in se odpravili na pot. Grobna tišina je vladala okrog nas. Vse je bilo težko in nepremično belo v sveže zapadlem snegu, ki nam je segal do kolen in čez.

Vodnika sta kmalu našla pravo smer in drug za

drugim smo odrinili skozi sneg in gozd proti dolini.

Nismo dolgo hodili, ko je Janko spet ukazal počitek. Vodnika sta očistila in namazala orožje, ga zavila v cunje in skri-la na kraju, ki sta ga le onadva poznala. Predno smo odrinili naprej, nam je Janko dejal, da nas čaka zdaj najbolj naporen del poti. In res. Zavili smo na levo v hrib in lezli po kakor streha strmem zasneženem pobočju. Udiral sem se v sneg včasih prav do bokov, pa rinil naprej in naprej za tovariši, ki se jim ni godilo dosti boljše.

Čez strmine, hudourniške struge, plazove in meli smo lezli, se spotikali, padali. Več kot dve uri je trajal napor, ki se mi je zdel cela večnost. Pa je bilo tudi te poti konec. Še dobro uro po razmeroma položnejši pokrajini, čeprav vedno sredi svežega snega, in prišli smo do neke vasi.

Kmalu smo odložili premočene nahrbtnike in čevlje pri dobrem slovenskem kmetu. Vprašal sem, kako se imenuje vas. Povedali so, da smo v Selah. Dobili smo jesti, potem so mi pokazali veliko, mehko posteljo in rekli, naj se naspim. Spal sem nepretrgano do drugega jutra. Ko sem se prebudil, je bila sreda, 30. oktobra.

Janko je bil medtem že odšel. Njegova žena je takrat pričakovala rojstvo otroka; potrebovala ga je. Mirko pa je ostal le toliko, da nam je naročil, naj drugi dan sami nadaljujemo pot. Dravo naj poskušamo prečkati z vlakom in naj pazimo, da nas ne ujamejo Avstrijci. Če nas dobe, bomo šli za štirinajst dni v 'luknjo'. Vodnika sta imela dovolilnici, da sta smela hoditi po avstrijski obmejni coni, a nista hotela, da bi ju tamkajšnja policija dobila skupaj z begunci. Zdaj smo bili prepuščeni samim sebi.

Koroški kmet nas je dobro gostil, a je bil gotovo vesel, ko smo odšli. V okolici je bilo precej komunistov. Paziti je moral.

Dalje prihodnjič

Duhovno življenje je objavilo

APRIL

PRED 50 LETI (1957)

6: Gledališki odsek SKA je pripravil **krstno predstavo misterija Roka za steno**, ki ga je napisal dr. Branko Rozman. Igrali so prisostvovali tudi škof Rožman. Igrala se je na odru kolegija Sta. Rosa, B. Mitre 1655, Cap.

7: Materinsko proslavo sta tudi letos pripravili obe mladinski organizaciji, SDO in SFZ. Bila je v stilu akademije s simboličnimi vajami ob spremljavi petja v cerkveni dvorani v Ciudadeli.

9: Škof Rožman je obiskal rojake v **Bariločah**. Nudil je tamšnjim rojakom priložnost za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Rad bi škof obiskal tudi rojake v Mar del Plati in Miramaru, pa mu čas ni dopuščal.

14: Slovenska skupnost iz VBA se je **od svojega nadpastirja poslovila** s posebno akademijo v prostrani dvorani v jezuitskem zavodu El Salvador. Najprej je škofa pozdravil predsednik DS inž. Albin Mozetič, nato pa je sledil koncert pevskega zbora Gallus. Škof je v poslovilnem govoru med drugim rekel: »V vsakdanjem življenju si osvojimo geslo nedavno umrlega arhitekta Jožeta Plečnika: delo, poštenje, posvečenje. Delati moramo tako, da mi delo obvladamo, ne pa da smo njegovi sužnji. Poštenost povesodi: pri sebi, v službi, v javnosti. Če bomo pri delu poštene, bo naše delo ljubo tudi Bogu in nas bo tako posvetilo.«

Običajne **duhovne obnove za veliko noč** so po slovenskih verskih središčih vodili: v Floridi duhovniki Anton Orehar, Alojzij Košmerlj in Albin Avguštin; v Ramos Mejiji dr. Mirko Gogala; v Lanusu dr. Ignacij Lenček; v San Martinu pa Karel Skulj.

Obredi velikega tedna so

bili za slovenske rojake še posebno privlačni, saj so bili prvič v slovenski kapeli v Slovenski hiši. Pri velikonočni maši je bilo veliko dvorišče polno zasedeno. Zaradi reforme velikega tedna pa je odpadla tradicionalna velikonočna procesija. Po želji in nasvetu škofa Rožmana se jo bo odslej opustilo. Od marca naprej veljajo tudi nove odločbe glede evharističnega posta.

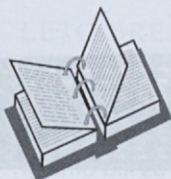
Po dekretu nadškofije v Buenos Airesu z dne 15.4.57 se morejo vršiti v slovenski kapeli v Slovenski hiši **krsti in poroke**. Prva je bila krščena Gabrijela Marija Juvančič, hči Milana in Zofije Vombergar; prvo poroko pa sta sklenila Julijana Grabnar in Alojzij Bavec.

21: Na velikonočno nedeljo je škof Rožman obiskal Slovensko vas v Lanusu. Blagoslovil je **temeljni kamen** na mestu, kjer bo stala predvidena prva slovenska cerkev, posvečena Mariji Kraljici sveta. Ob njej bo stalo *Baragovo misijonišče*. To je bila zadnja javna prireditev, ki se je je udeležil škof v času svojega letošnjega obiska v Argentini.

22: Po skoraj šestih mesecih bivanja med Slovenci v Argentini, se je **škof Rožman vrnil v ZDA**.

Večina Slovencev v VBA je do sedaj živela na ozemlju nadškofije La Plata. Po **novi razdelitvi škofij** bo pa največ rojakov pripadalo škofiji Morón, kamor spadajo odslej tudi slovenska verska središča v Ramos Mejiji, San Justu in San Martinu. Slovenska vas bo pripadala novoustanovljeni škofiji Lomas de Zamora; Florida, Munro in Carapachay škofiji San Isidro, semenišče v Adrogué bo pa še naprej pod škofijo La Plata.

Oglas v Oznani: »Slovenskim duhovnikom, ki se v tujini pripravljajo za delo v osvobojeni domovini, bo silno koristila pri njih poznanju slovenske politične preteklosti pravkar izšla knjiga mons. Škerbca **Pregled novodobnega slovenskega katoliškega gibanja**. (...)«

iz naše kronike

METKA MIZERIT

Januarja in februarja so v Argentini počitnice. Tudi v naši skupnosti se dejavnosti omejujejo na srečanja pri slovenskih mašah, pa še tam je udeležba manjša. Vsak, kdor le more, se umakne velemestni vročini. Družine preživijo počitnice na obali, v hribih, bariloških gorah ali na deželi. Zato je tudi naša kronika ta mesec bolj skromna.

Prijatelji v naravi. To ime si je nadela **OTROŠKA KOLONIJA NA NAŠI DOMAČIJI**, kjer se je 19. decembra 2002 zbralo 62 otrok iz Slomškovega doma, s Pristave, iz San Martina in San Justa. Kasneje so se jim pridružili še drugi, tako da je število naraslo na 111. Zbirali so se vsak torek, sredo in četrtek ter najprej počastili Marijo Pomagaj v kapelici. Otroci so bili razdeljeni po starosti v šest skupin. Najmlajši so bili mucki (3 in 4 leta); sledili so jim pume (5 in 6 let); naslednji so se imenovali panterji (7 in 8 let); še večji leopardi (9 in 10 let); tigri (11 in 12 let); največji so bili levi (13 in 14 let). Starejši so imeli športne učne ure nogometa, odbojke, rokomet, kokeja in solfbola. Mlajši so

se zabavali z raznimi igrami. Vsem pa je bil najbolj všeč čas kopanja v bazenu. Priredili so tudi razne izlete in zaključili kolonijo v petek, 16. februarja 2007. Otroci so veseli in zadovoljni preživeli počitniški čas in si nabrali novih moči za prihodnje šolsko leto. Kolonijo je vodil prof. Jure Urbančič s sodelavci.

Odprta spet so šolska vrata.

Počitnice so se končale; začnemo novo šolsko leto. Tihe sobote na Ramón Falcónu bodo zaživele v otroškem in dijaškem hrupu.

V soboto, 3. marca, so bili sprejemni izpiti **NA SLOVENSKEM SREDNJEŠOLSKEM TEČAJU RAVNATELJA MARKA BAJUKA**. 22. učencev se je prijavilo k izpitu, ki so ga uspešno opravili in s tem postali dijaki prvega letnika srednješolskega tečaja.

Naslednjo soboto, 10. marca, so bili popravni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša. Po vpisovanju so se profesorji, dijaki in starši zbrali v cerkvi Marije Pomagaj. Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati za pokojne profesorje, starše in dijakke tečaja ter

za božji blagoslov v šolskem letu, ki smo ga začeli. Pri pridigi je govoril o potrebi učenja in resnega dela. Po maši je spregovorila ravnateljica SSTRMB prof. Neda Vesel Dolenc. Pozdravila je profesorje, starše in dijakke, posebej še tiste, ki so se letos vpisali v prvi letnik. Poudarila je važnost študija in lepega vedenja na tečaju in povabila dijakke k sodelovanju na tečaju.

SLOVENSKE OSNOVNE ŠOLE so začele svoje delovanje s skupno prireditvijo v Slovenski hiši na Ramón Falcónu. V nedeljo, 11. marca, so se otroci, njihovi starši in učiteljstvo zbrali v cerkvi Marije Pomagaj. Sv. mašo je daroval pater dr. Alojzij Kulkovica na čast Svetemu Duhu. Ljudsko petje je spremljalo sv. daritev; na orglah je igrala gospa Anka Savelli Gaser.

Po maši so odšli v dvorano škofa Rožmana. Odprt oder je krasila lepa scena, most, ki družijo prijatelje, in mavrica. Sceno je umetniško izdelal g. Tone Oblak. **PRIREDITEV** je **PRIPRAVILA BALANTIČEVA ŠOLA** pod geslom: »Pri nas je pesem doma.« Ani Klemen, šolske referentka pri Zedinjeni Sloveniji je pozdravila vse navzoče in povedala uvodne misli; pesem nas povezuje v prijateljstvu.

Pozdravila sta tudi veleposlanik

MATIC MARCEL SIRC, sin Francita in Nancy roj. Selan, je bil krščen 10. septembra 2006 v velesovski cerkvi (Slovenija) – Botra: Zoran Jenko in Katarina Fuks.

V cerkvi Santa Rita je bila krščena 10. junija 2006 LJUDMILA LOURDES SELAN, hči Klavdija in Marcele, roj. Skvarča. Botra: Magda Skvarča Trpin in Aleks Cestnik.

Otroška kolonija na Naši domačiji. Foto Matjaž Čeč

RS v Argentini prof. Avguštin Vivod in predsednik Zedinjene Slovenije g. Lojze Rezelj.

Program so napovedovali otroci sami. Najprej so prišli na oder otroci otroškega vrtca in zapeli: Petelinček lepo poje in Maček miško je lovil. Sledil je nastop otrok prvega, drugega in tretjega razreda. Zapeli so: Bežimo, tecimo; Kje je luna in Luna z dežnikom. Učenci višjih razredov (četrtega, petega, šestega, sedmega in osmega) so se predstavili s sledečimi pesmimi: Pastirice; Venček narodnih pesmi; Spominčice; Mačja himna; Na morju vse lepše je; Slovenija; Naj pojejo otroci; Roke gor in Poj z menoj. Kot solista sta nastopila Veronika Malovrh in Marko Štrubelj. Občinstvo je nagradilo nastopajoče otroke z močnim ploskanjem, zato so pevčki ponovili pesmi: Roke gor in Slovenija. Učence so pripravile za nastop: gđc. Anica Mehle, ga. Marija Krajnik Štrubelj in ga. Kristina Skvarča Šenk. Za luči in zvok so poskrbeli Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak, Aleks Puntar in Pavel Malovrh. Na koncu se je voditeljica Balantičeve šole ga. Irena Urbančič Poglajen zahvalila vsem, ki so nastopili in sodelovali pri predstavi, posebno pa še gđc. Angelci Klanšek, ki že 55 let poučuje v Balantičevi šoli.

Mladina 3. letnika Slovenskega srednješolskega tečaja je obiskala Rožmanov dom. Foto Franci Cukjati

malo za šalo...

»Lojze mi je rekel, da je suh kot poper, pa sem mu posodil deset tisočakov!«

»Lažnivec! Meni je pa rekel, da mu voda teče v grlo, pa sem mu tudi posodil deset tisočakov!«

+

Siten gost naroča natakarku:

»Prinesite mi naravni zrezek. Ne sme biti premasten, lahko je pa malo bolj zapečen. Pazite, da ne bo premajhen! Zraven naj bo krompir v kosih, ne preveč slan in ne v prevelikih kosih. Solata je lahko mešana, vendar brez pese, zelja, paradižnika, paprike in kumaric. Prinesite tudi olje, da jo bom po potrebi zabelil sam. Zraven prinesite četrtno limone, škropljena ne sme biti, brez koščic in lepo rumene barve. Ste razumeli?«

»Vse. Rad bi vedel samo še to, kakšen vzorec naj bo na krožniku.«

+

Nemški turist se zaustavi pred slovenskim policistom in reče:

»Oprostite, iščem parkirni prostor.«

»In zato ste prišli iz Nemčije?« se čudi policist.

+

»Mislim, da niste zadovoljni s svojim delom na pošti,« reče psihiater.

»Nasprotno! Zelo sem zadovoljen.«

»In kaj delate na pošti?«

»Znamke žigosam!«

»To je pa od sile dolgočasno delo!«

»Sploh ne! Vsak dan je nov datum na žigu!«

+

»Ali se še vedno držite shujševalne diete?« je zdravnik vprašal pacienta.

»Ja, in to zelo redno. Vsak dan, ko berem časopis, se izogibam mastnim naslovom!«

+

Milijonar je ležal v bolnišnici. K njemu v sobo je vstopil doktor, da se pogovorita o njegovi bolezni.

»Nič ne recite, doktor!« je rekel milijonar. »Jaz že vem, da mi je uspelo prebroditi najhujše in bom kmalu ozdravel!«

»Kako pa to veste?« ga je začudeno vprašal doktor.

»Obiskali so me sorodniki in vsi so bili resni in imeli so dolge obraze.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Pogoj za bolj demokratično družbo je manj strahu.
- Smrt fašizmu! Kaj bomo pa s komunizmom?
- Ne vem, zakaj se vedno spomnim na Kocbeka, ko grem mimo Kardeljevega spomenika.
- V zunanji politiki smo v Evropi, v notranji pa globoko na Balkanu.
- Bojim se levičarjev, ki udarjajo z desnico.
- V Evropi smo že, v demokraciji pa še ne.
- Hitler se je učil od Stalina, ampak ga nikoli ni dosegel.
- Nočem biti delničar države, ki se utaplja v rdečem morju.
- Slovencev je čedalje manj, a ozračje v Sloveniji je čedalje bolj zadržljivo.
- V starih časih so komunisti govorili o samokritiki, njihovi nasledniki pa prisegajo na samohvalo.
- General Teror in general Strah sta omogočila partiji ohranitev komunizma v Jugoslaviji.
- Churchill je med vojno obljubljal Angležem kri in solze, Tito pa je Jugoslovanom to napoved izpolnil po vojni.

Verujem v vstajenje mesa

– Jure Rode 65

Kristus v Svetem pismu

– Tomáš Špidlík 67

Kristus v bratih – Tomáš Špidlík 67

Kristus Kralj – Tomáš Špidlík 67

Kristus Osvoboditelj

Tomáš Špidlík 68

Katarina Sienska – Silvester Čuk 69

Trpljenje, združeno s Kristusovim,

bo rodovito za potrebe vsega

sveta – Papež Benedikt XVI 70

Nameni Apostolata molitve 71

Iz dnevnika svete sestre M. Favstine Kowalske 73

Življenje, največji dar

Danijel Devetak 74

Kdo hoče poriniti vero in Cerkev

v zasebni kotichek? – Karel Nanut 75

Veliki in mali »k« – Danijel Devetak 76

Vprašujete – odgovarjamo

– Lojze Kukovica 77

Devica cvetja mestra Bra v Italiji

– Vittorio Messori 79

Dr. Peter Štumpf, mariborski

pomožni škof – A. Košir 81

Mons. Alojz Urbanč in njegov

škofovski grb 82

Dziwisz: Papež Janez Pavel II.

leta 200 razmišljal o odstopu 83

»Pustite me, da grem v Očetovo

hišo« – Stanislaw Dziwisz 83

Medžugorje z vidika papeža

Janeza Pavla II. 84

Stalinizem med sesutjem in

tlenjem – Ambrož Kodelja 85

Družina in izvenzakonske zveze

– Jurij Paljk 86

»Spomni se« sv. Frančiška Saleš-

kega – Mons. Francis Trochu 86

Polje, kdo bo tebe ljubil...

– Ernest Hirschegger 87

Leto brez sonca

– Marko Kremžar 90

Duhovno življenje je objavilo

– Jure Vombergar 93

Iz naše kronike – Metka Mizerit 94

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar

Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Tehnični urednik:

Stane Snoj - Grafično oblikovanje: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón

4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841

- Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar

Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos

VILKO S.R.L. - EE.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel:

+54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$75; po pošti: \$95 - BARILOCHE: \$85 - OBMEJNE DRŽAVE: 90 dol; brez Stezic: 65 dol - AMERIKA: 110 dol; brez Stezic: 75 dol - EVROPA: €100; brez Stezic: €70 - OSTALE DRŽAVE: 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina**

Ponovitev igre BISERNI DIADEM na Pristavskem dnevu v Castelarju. Več slik tudi v Božjih stezicah.

Foto Matjaž Čeč

Zgoraj levo: UPOKOJENCI. Skupina rojakov iz Buenos Airesa v Slovenskem domu v Mendoza s tamkajšnjim dušnim pastirjem g. Jožetom Hornom. Desno: Rojaki iz Buenos Airesa in Argentinci v Río Atuel v Mendoza. Foto Pavla Škraba

Obisk pristavske ZSMŽ v Zavetišču škofa Rožmana.

Božičnica v Našem domu v San Justu. Foto Marko Vomberec

Correo
Argentino
Suc. 7 Bv. As.

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rodríguez. Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-871 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina